

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

ŘÍJEN 1999

*"Zápas o duši" je otevřen autorům různých denominací.
Jejich výklad nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce.*

OBSAH

Dnešní člověk	1
Křesťan	2
Křesťané a komunikace	3
Fóbie z absolutna	9
Z církvi	12
Napsali jste nám	14
Podvojně předurčení?	22
Evangelium - moc Boží ne lidská	30
Vztahy	35
Hledání smyslu života	40
Co stojí moje poslušnost?	41
Vzpomínka	41
Modlitba	43
Příloha: uvnitř	

DNEŠNÍ ČLOVĚK

Kdybych mohl, napsal bych glosu na zaneprázdněného člověka. Nebo na člověka, který se zabývá sám sebou. Nebo na člověka, jenž se oprostil od ostatních. Nebo na člověka, který se nezabývá tím, čím by měl. Na člověka, který ztratil schopnost objevit se v pravou chvíli. Na člověka, který rozmělnil a ztratil schopnost utěšit a zachránit. Na člověka, u něhož zplaněla ta krásná schopnost vnímat cizí bolest. Na člověka, který neví, co je láska. Na člověka, pro nějž soucit je jen formalita, na člověka, který utopil starost o druhého v bohaprázdném žvanění. Na člověka, který tone v rozpacích právě tehdy, když je třeba jednat. Na člověka, který vlastně obětoval i sebe v okamžiku, kdy druhého ponechává jeho osudu...

Ale cožpak jsme i my nepřibouchli alespoň jednou před někým dveře kvůli podobným maličkostem? Cožpak jsme se i my neospravedlňovali podobnými; příčinami - a ne jednou - tolikrát? Cožpak jsme si to vyčítali, cožpak jsme na sebe nebyli dokonce hrdí, že jsme dali přednost své práci, své rodině, někteřému ze svých kardinálních životních problémů? Cožpak jsme nikdy nepochopili, že se vyhýbáme tomu nejdůležitějšímu, nejmáňšímu, nejhumánnějšímu - pomoci člověku, aby se vymanil ze žalu, ze strachu, ze stresu? A nesáhli si nikdo z našich známých na život, znamená to, že nikdo z nich neprožil těžké hodiny jenom kvůli naší krátkozrakosti? Zapomínáme svým známým poskytnout tu nejsnazší, tu téměř bezstarostnou oporu, již se někdy solidně

Sledujte nás na Internetu:

<http://www.hcjb.cz>

<http://www.bb.sanet.sk/zod/>

2 ZÁPAS O DUŠI

říká podání pomocné ruky. A naše zaneprázdnění se náhle ukazuje být tím nejobyčejnějším, nejbezohlednějším, lhotejným chladem. Člověk může z denního shonu třeba i vyváznout, může zůstat naživu, ale naše srdečnost, добрta, soucit, porozumění druhému bezesporu hynou. Začínáme si méně a méně chybět, obtížněji se začínáme mít rádi, snadněji se rozcházíme, ztrácíme se jeden druhému, zapomínáme na sebe. Jak k tomu došlo, že se s někým známe mimochodem, že na sebe mimochodem myslíme, o někoho se mimochodem obáváme, mimochodem se ptáme, jak se vám daří? Jaký to v sobě máme sklon ospravedlňovat se prací, prací omlouvat svou duševní prázdnotu? Není to vulgární vinit práci z nedokonalosti svých citů? Myslíme to vážně, když říkáme, že práce nám brání být dobrými a dobrosrdečnými lidmi? A jestli přesto existuje taková práce, znamená to, že se i ona musí léčit - až do chvíle, kdy přestane člověku svazovat ruce, až do chvíle, kdy začne člověka utvářet. A co to je životní temno? Co to je benzinová nuda? Co je to mlhovina našich televizních pokojů? Anebo to, čím jsme možná infikovali sebe a pro co ještě nemáme jméno?

Věřím v lidskou hodnotu svých vrstevníků, věřím svým přátelům, že tihnou k dobru. Ale to zaneprázdnění mě leká, ten sklon vylechnout se jenom v neděli, a někdy ani to ne. Protože lidský žal v rozporu se všemi romantickými předpověďmi bude ještě dlouho přetrvávat mezi námi, a dokud my budeme uvážlivě vyčkávat s dobrotou, budou si chirurgové pečlivě mýt ruce a hrobníci si budou utírat pot s čel.

UDĚLEJTE SI ČAS! Mějte čas na velké maličkosti, na obrovské malé bolesti, nedůležité bezvýznamné radosti. Žijete na krok od svého bližního - jenom na vás záleží, jestli vás ten krok bude spojovat, nebo rozdělovat. PO-DEJTE mu ruku dříve, než mu budete nabízet svou krev. A řeknete-li mu

"Stojím za tebou", stůjte za ním! Mějte čas! Navzdory všem závažným důvodům. Mějte čas v pondělí, v úterý, ve středu, ve čtvrtek, v pátek. Mějte čas v SOBOTU i v NEDELI. V kalendáři přátelství jsou všechny dny týdne označeny červeně. Mějte čas na ustaraného a zkroušeného, mějte čas na člověka v tísní a v neštěstí. A nezapomínejte, že se na vaše dveře bude o účast klepat tak, jako se klepe o chléb nebo vodu.

Přes mučivé utajené úvahy, přes vlastní nerozhodná přání a trampoty, přes vaše nesporné touhy a životní problémy jsem přenesl dvě slova: "MĚJTE ČAS!!!". Protože pro někoho čas může být záchrana. Protože pro někoho čas může být východisko. Protože pro někoho čas může být budoucnost... Navrhují vám: MĚJTE ČAS! A protože nám samota stále častěji připomíná temné prostory nebytí a protože nám lhotejnost téměř přesně prozrazuje teplotu smrti a protože dobře víme, jak bezútěšný dovede být někdy člověk, zapřísahám vás: "MĚJTE ČAS!"

*Neznámý autor - zaslal zesnulý čtenář
- Jaromír Hanzelka -*

KŘESŤAN

Jistě jste si všimli, jak nevázaně se s podstatným jménem "křesťan" v dnešní sekulární společnosti nakládá. Kontext, v němž je používáno, nemá téměř hranic. Zdá se, že mnozí, ne-li většina, nepovažují za křesťana ateistu, žida, muslima, hinduistu, buddhistu atd. Sekulární svět také dělí ty, na něž odkazuje jako na křesťany, do těchto dvou skupin - "běžní" a "znovuzrození". Ony "znovuzrozené" popisuje jako pravičáky, fanatiky nebo odpadlíky - jako jakási neurčitá individua, která se neustále snaží vnucovat své morální hodnoty všem ostatním. Termín "znovuzrozen" je portrétován jako odznak neúcty a ignorance.

Odkud vůbec výraz "znovuzrozen" pochází? Lze jej nalézt v evangeliu Janově, 3. kapitole a 3. verši. Mluvčím je sám Ježíš Kristus, který říká:

♦ **Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.**

Všimněme si, že neřekl: "Není-li člověk členem církve, nemůže spatřit království Boží." Neřekl ani: "Není-li člověk pokřtěn, konfirmován, biřmován nebo neslíbí-li být dobrým a vždy poslouchat své svědomí nebo neřídí-li se určitým etickým kodexem, nemůže spatřit království Boží." Řekl, že znovuzrozený člověk je v podstatě ztracen a má namířeno do dimenze pekla!

Křesťanem tedy není ten, kdo si tento název svévolně přivlastňuje, ale spíše ten, v němž je zřetelná přítomnost vzkříšeného a živoucího Krista. F.A. Noble napsal: "**Křesťan je mysl, skrze kterou Kristus myslí, srdce, skrze které Kristus žije, hlas, skrze který Kristus promlouvá, a ruce, skrze které Kristus pomáhá."**

To je všechno velmi pravdivé, ale specificky - křesťan je ten, kdo věří v Krista, kdo věří, že přišel na zem jako dítě skrze Ducha svatého, v Krista, který žil, učil, činil zázraky a odpouštěl hříchy v lidské formě, abychom všichni mohli znát Boha z naší lidské pozice.

Křesťan je ten, kdo věří, že Ježíš byl vtělený Bůh, který ochotně a účinně zemřel na kříži skrze ruku hříšných lidí, aby tyto hříšníky spasil. Tam na kříži na sebe vzal hříchy celého světa, obětoval se za hříchy lidstva, aby ti, kdo v něho uvěří, mohli být spaseni a ne navždy zatraceni. Stal se Spasitelem všech, kdo mu budou důvěřovat.

Někdo se k víře vyjádřil docela přesně: "**Člověk může být konfucianistou, aniž by znal Konfucia, muslimem, aniž by znal Mohameda, buddhistou, aniž by znal Buddhu - ale nikdo nemůže být křesťanem, aniž by znal Krista!**"

Znáš Jej i TY, milý příteli?

- Tonda Uhlíř -

KŘESŤANÉ A KOMUNIKACE

♦ *Židům jsem byl židem, abych získal židy. Těm, kteří jsou pod zákonem, byl jsem pod zákonem, abych získal ty, kteří jsou pod zákonem - i když sám pod zákonem nejsem. Těm, kteří jsou bez zákona, byl jsem bez zákona, abych získal ty, kteří jsou bez zákona - i když před Bohem nejsem bez zákona, neboť mým zákonem je Kristus. Těm, kdo jsou slabí, stal jsem se slabým, abych získal slabé. Všem jsem se stal vším, abych získal aspoň některé. Všecko to dělám pro evangelium, abych na něm měl podíl.*
(1. Korintským 9:20-23)

Bibličtí křesťané¹ byli a prozatím jsou u každé národnostní skupiny společenskou menšinou, byť ona menšina představovala v určitých historických etapách (rané křesťanství, reformace) a geografických oblastech (USA, Anglie apod.) různě velké počty. V dnešní moderní době je tato skutečnost výraznější. Z biblického hlediska jde o věc zcela přirozenou (Jr 42:2, Ez 12:16, Mt 7:4, Mt 9:37, Mt 22:14, Lk 18:8, Sk 17:34, 1 Pt 3:20, Zj 3:4), proč se nad touto otázkou vůbec pozastavovat. Ke křesťanství nikdy nelnul dav, ale pouze jednotlivci. Nicméně tento aspekt reality nesmíme z církve (individuálních sborů a každého křesťana) odpovědnost hlásat evangelium, tedy zvěstovat zprávu o spáse v Kristu okolnímu světu - světu plnému rozmanitých názorů a filozofií. Abychom však tento svět oslovovali srozumitelným způsobem, musíme jej znát, musíme znát formy jeho světového názoru. A jelikož je tento

¹ Přívlastek "biblický" ke slovu křesťan se mnohým zdá zcela zbytečný. Chci tím pouze naznačit, že ne každý, kdo se za křesťana považuje či vydává, křesťanem skutečně je. Křesťana a křesťanství definuje jenom Bible, ne filozofové, historikové či sociologové.

4 ZÁPAS O DUŠI

názor šířen skrze různé sféry poznání a činnosti - filozofii, historii, politiku, ale také umění, hudbu i všeobecnou kulturu, pak bychom je měli do určité míry ovládat. Do jaké míry, to je záležitost individuálních schopností a životních okolností. V žádném případě bychom však k této stránce šíření evangelia neměli přistupovat tak, že ji budeme ignorovat.

A zde je třeba apelovat na mnohé sbory, které se uchýlily k jakési "tradiční evangelizaci", k emocionální formě zvěstování spásy a pravdy. Tento "platonický" způsob evangelizace je příčinou očividné reality - řada sborů stále čítá pouze desítky členů, demokracie nedemokracie. Tomuto smutnému pohledu však předcházeli nebiblický ústup křesťanů z pole intelektuálního (ne intelektuálního) vzdělávání a poznávání. Proto dnes křesťané chybí ve sféře umělecké, akademické, ekonomické a koneckonců i politické. To, zda by byl křesťan na dnešní politické scéně vůbec schopen vystupovat a jak, je věc jiná. Humanistický diktát nám není výmluvou.

Za sbory čítající desítky lidí nese velkou míru odpovědnosti platonické chápání evangelia a biblické pravdy. Mnohým křesťanům schází schopnost komunikace s okolním světem, s moderním člověkem 20. století. A právě touto otázkou se budeme zabývat.

Co vlastně pojmem komunikace rozumíme? Slovník nám říká, že jde o podávání nebo výměnu informací nebo také o umění, schopnost vyjádření idejí. Idea, představa, kterou máme na mysli, prochází našimi ústy či v různých uměleckých formách a dosahuje vědomí jiné osoby. Komunikace, aby byla komunikací, však musí být účinná. To znamená, že ona idea, myšlenka, která dosáhne vědomí příjemce, by měla být v podstatě táž, jež opustila vědomí dárce - komunikátora. Slova, která při komunikaci používáme, jsou pouze prostředkem, nástrojem k překladu myšlenek. Komunikace tedy není jen

sdělováním jakýchkoli verbálních zvuků. A právě z tohoto důvodu - snahy používat slova k přenosu vlastních myšlenek či představ - se zde mohou vyskytovat určité jazykové problémy. Ty nejzávažnější vyvstávají při střetu dvou rozdílných jazykových skupin. Chceme-li tedy hovořit - komunikovat - s člověkem jiného národa, musíme se nejdříve naučit jeho jazyk.

Další rozdíl a bariéry způsobuje čas, doba a věk. V průběhu historie se jazyk významově mění, takže stejná slova či jejich skladba dnes nemusí vyjadřovat totéž, co před 20 nebo 50 lety. Když před 50 lety řekl Jeník své Mařence, že je 'hodné děvče', byla polichocena. Kdyby řekl totéž dnešní 'pankáč' své modrovlasé 'šťávě', tedy že je 'hodné děvče', znemožnil by se. Jazyk se tedy mění s měnicím se sociálním prostředím. Jiný je jazyk intelektuálů, jiný hipiků, podsvětí...

U žádné z těchto skupin se však jazykové problémy neřeší samy od sebe, automaticky. Chceme-li skutečně komunikovat, musíme se naučit jazyk těch, kteří nám mají naslouchat. Jedině tak budou schopni pochopit to, co jim zamýšlíme sdělit. To se v dnešní době týká především křesťanů, kteří tendenčně Inou k formě klasické biblické terminologie, tedy používají slova Bůh, Ježíš Kristus, hřích, vina, spása apod. ve striktně definovaném smyslu (ne ve vedlejší významu). Koncepty těchto výrazů se totiž všeobecně změnily. Slovem "B-ů-h" nemusí mnozí chápat Bibli pevně definovaného Boha, který skutečně existuje.

Humanista (termín humanista nebo humanismus je zde používán v širším smyslu) je jednotlivec zastávající filozofii, která staví člověka do středu veškerého poznání, člověk je mírou všeho, člověk je bůh. Humanista, racionalista v užším slova smyslu (být humánní, uvažovat racionálně by měl každý křesťan), nám může příkyvovat, ale přitom má na mysli "něco tam nahoře", přírodu, energii atd. V tomto případě

musíme buď nalézt synonyma, ovšem bez falešné konotace (vedlejšího významu s určitým emocionálním zabarvením), anebo ona slova definovat do takové míry, aby dotyčný pochopil, co mu sdělujeme. Je-li slovo nebo fráze, které ze zvyku používáme, jen ortodoxní evangelické klišé (používané mezi křesťany), pak bychom se ho měli raději vzdát. To samozřejmě platí v okamžiku, kdy ze svého úzkého kruhu vystupujeme a hovoříme s lidmi mimo něj. Na druhé straně, je-li to či ono slovo v daném případě nepostradatelné, jako například slovo Bůh, hřích, pokání, pak bychom jej měli nejdříve vysvětlit. Pokud tak neučiníme, lidé mimo náš církevní kruh nemusí ony technické termíny vůbec pochopit a křesťanské poselství jde vniveč. To může znamenat, že se jako církve stáváme introvertní na sebe soustředěnou, izolovanou jazykovou skupinou.

Než začneme hovořit o tom, jak komunikovat s člověkem konce 20. století, je třeba zdůraznit, že nemůžeme aplikovat žádné mechanické pravidlo. Můžeme stanovit určité obecné principy, avšak žádná automatická aplikace zde neplatí. Na to bychom měli pamatovat především. Vždyť o existenci unikátní lidské osobnosti hovoří právě Bible. Z tohoto důvodu s člověkem musíme jednat jako s individuální osobností, ne jako pouhým případem.

Dále musíme pamatovat, že každý člověk, i když je křesťanství na míle vzdálen, je nositelem podoby - obrazu Božího. I pohan má z hlediska Božího stvoření stále velký význam a hodnotu. Základem našeho přístupu by tedy měla být ryzí láska. Láska však není nic jednoduchého. Není to jen emocionální naléhavost, ale především pokus vžít se do situace toho druhého a snažit se pohlížet na problémy jeho očima. Láska je opravdový zájem o jedince a jeho osobnost. Jak nám Ježíš Kristus připomíná - máme jej milovat jako sami sebe. Právě to by měl být výchozí bod naší komunikace. Jestliže se ve zvěsto-

vání evangelia angažujeme z jakési povinnosti či pod určitým církevním tlakem, který na nás klade naše křesťanská komunita, pak nám uniká celý smysl evangelizace. Komunikace na bázi lásky není nějakým emocionálním projevem. Naopak, má svůj vysoce racionální důvod: člověk, s nímž hovoříme, je nositelem Boží podoby, je v tomto světě jedinečnou osobností. Člověk před námi patří k našemu vlastnímu druhu.

Bible učí, že existuje dvojí humanita, dvojí lidství. O dvojím lidství hovoříme v tom smyslu, že jedni stojí v rebelii vůči Bohu, kdežto druzí se k Němu skrze Ježíše Krista navrátili. To by nám nemělo zastírat skutečnost, že Bůh "stvořil z jednoho člověka všechno lidstvo, aby přebývalo na povrchu země". To nám samozřejmě naznačuje nejenom biologickou jednotnost (z hlediska reprodukce jsme jedna rasa), ale především náš společný původ - všichni pocházíme z Adama.

A konečně - uvažujeme-li o tom, jakým způsobem s moderním člověkem komunikovat, pak bychom měli pamatovat, že k němu hovoříme jako k celku. Nejednáme pouze s jeho duší, ale s celým člověkem, s jeho psychickou i fyzickou stránkou. Toto vědomí by se mělo odrážet jak v našich postojích, tak v komunikaci.

Pokusme se nastínit určité principy komunikace z hlediska rozhovoru s člověkem moderní společnosti 20. století. Naprosto každý má svou životní filozofii, a to ať je ji schopen analyzovat, nebo ne. Z každé filozofie lze vyvodit logické závěry. Bude-li člověk v rámci své filozofie logický, pak i závěry by měly být logické.

Filozofie či světonázorový systém každé nekřesťanské individuality či společnosti odporuje nejenom logice, ale i praktickému životu. Důvod je prostý - člověk musí žít v realitě. Ať člověk věří komukoli nebo čemukoli, danou realitu není schopen změnit. Proto každý, kdo křesťanskou pravdu z hle-

6 ZÁPAS O DUŠI

diska své filozofie popírá (tedy pravdu, která je jako jediná vůči realitě logická a objektivní), se musí zákonitě ocitnout na scesti, mimo skutečný svět. Snaží-li se svou filozofickou pozici obhajovat intelektuálně a logickým způsobem a také podle ní žít, pak je nekřesťan, bez ohledu na svou filozofii, v pasti. Nemůže si vytvořit svůj vlastní svět a současně v něm i žít. Člověk se nemůže vzepřít svému vlastnímu já a utéci mu.

Bible říká, že člověk nebude vůči své nekřesťanské filozofii logický ani v dimenzi "pekla": "...i když si ustelí v podsvětí, také tam budeš" (Žalm 139:8). Nekřesťan bude v podsvětí oddělen od společenství s Bohem, ale nikdo si nebude moci zformovat svůj vlastní únikový svět. Člověk zde na zemi, ale i tam v podsvětí, bude stále existovat v systému stvořeném Bohem.

Stojíme-li tváří v tvář modernímu člověku 20. století, ať jde o univerzitního profesora či negramotného chudáka, pak vidíme, že žije v tísní, napětí. A právě toto napětí, tato rozporuplnost, otevírá příležitost ke vzájemné komunikaci. Křesťanští apologetové nestavějí vzdušné zámký. Vycházejí z toho, kdo člověk skutečně je - tedy jedinečná osobnost - a co o sobě a světě ví. Je-li člověk ztracen, pak je ztracen vůči všemu a ve všem, co jest, včetně sama sebe. Bude-li jednou stát před Boží soudnou stolicí, pak Bohu k jeho obvinění postačí, když poukáže na to, co člověk věděl o stvoření - o světě, který nás obklopuje a o své vlastní podstatě - jedinečném, ale padlém lidství posuzovaném měřítkem individuálního svědomí. Lidé různých kultur mají různé morální zásady. Není však člověka, který by je úplně postrádal. To se týká i vrahů, zločinců a maniaků. Každý, bez výjimky, má určitou míru svědomí. Pokud se týká morálky, nekřesťan bude souzen podle morálního standardu, který si sám vytvořil. Jak apoštol Pavel uvedl - člověk totiž neustále a svévolně porušuje i svá morální pravidla, byť jakkoli benevolentní.

Každý člověk, bez ohledu na čas, dobu či okolnosti, musí čelit reálnému světu. Nejde o žádnou abstrakci, všichni jsme stvořeni k Božímu obrazu, všichni máme vědomí vlastní existence (být jakkoli omezené), všichni jsme součástí reality a nemůžeme se od ní oddělit (ani sebevraždou). Jsme skutečně bytosti v reálném světě.

Každý cítí dvojí přitažlivost - přitažlivost reálného světa a přitažlivost logiky svého světonázorového systému. Může nechat kyvadlo vychylovat sem a tam, ale nemůže být na obou místech současně. Bude vždy někde mezi. Záleží na síle té či oné přitažlivosti v dané chvíli. Vybrat si jedno nebo druhé znamená pro člověka 20. století nejistotu a zoufalství. *Čím je člověk zastávající nekřesťanskou pozici vůči své filozofii logičtější, tím více se vzdaluje reálnému světu, a čím blíže reálnému světu, tím více je vůči své filozofii nelogický.* Právě to je dilema moderního člověka - dilema každého nekřesťana.

Neuznáváme-li Boží řád, pak zákonitě žijeme ve stavu napětí a částečné schizofrenie. Člověk moderní humanistické společnosti se snaží vysvětlit svoji existenci tak, že je jen náhodně naprogramovaný stroj v čase a prostoru. A programy se mění s dobou, s měnící se společností. Kdyby ale byl skutečně tím, kým tvrdí, že je, tedy strojem, pak by neměl s logickými závěry své existence nejmenší problém. Opak je však pravdou. Člověk není robot, ač to sám o sobě prohlašuje. A zde bychom měli mít na paměti, že s ním nelze jednat mechanicky. Mnozí křesťané totiž zapominají, že člověk, ač padlý a od Boha oddělený, je stále stvořen k obrazu Božímu. Budeme-li tuto skutečnost ignorovat, staneme se arogantními a naše vzájemná komunikace přijde vničit.

Prvním krokem naší komunikace by tedy měla být snaha nalézt ohnisko daného napětí. Mnohdy zjistíme, že to není vůbec jednoduché, protože člověk častokrát svoji Achillovu patu nikdy

neanalyzoval. Pádem je člověk rozpolcen, oddělen od sebe sama. Je velmi složitý a má tendenci být ponořen sám v sobě. Objevit jeho vnitřní rozpor stojí nejen čas, ale oběť a pokoru. Budeme v tomto případě hledat něco, co on sám třeba nikdy nehledal.

U každého člověka-nekřesťana lze nalézt místo k rozhovoru, s každým je možné navázat racionální konverzaci. Žádný totiž není tak důsledný, aby svou filozofii dotáhl až k jejímu logickému závěru a současně s tímto závěrem i žil. Těm, kdo tvrdí "Bůh neexistuje" anebo "existuje, ale není definován", musí být přece jasné, že nemohou existovat ani žádné absolutní a transcendentní morální hodnoty. To znamená, že v důsledku toho není možno rozlišit klad a zápor, pravdu a lež, levé a pravé atd. Existence - realita sama, není schopna žádného soudu. K morálním hodnotám se nevyjadřuje. Mlčí. Co je, to je. To je logický závěr filozofie každého, kdo popírá existenci Boha nebo Jej odsouává mimo naši realitu. Buď existuje nekonečný, transcendentní Bůh, který sebe a svůj charakter (morálku) pevně definoval, anebo neexistuje a my jsme nejztracenější a nejnesmyslnější bytosti tohoto vesmíru. A právě s tímto vědomím (logickým závěrem své filozofie) není ateista, naturalista či mystik schopen žít. Nejenom že volá po jakési spravedlnosti a morálce, ale domáhá se i určitého řádu a organizace, protože bez nich nemůže existovat. Zkrátka - volá po tom a žije v tom, co mohl dát pouze nekonečný a osobní Bůh, a přitom tohoto Boha popírá či nahrazuje "bůžky" nebo abstraktní představou "něčeho nahoře". V tomto smyslu tedy můžeme říci, že každý člověk ve svém nitru touží po Bohu. Ti, kteří se vzdali naděje na spravedlivější uspořádání světa, odmítli morální hodnoty i sám život člověka jako nesmyslnou existenci, tedy byli vůči své filozofii logičtí a sžili se s realitou **bez Boha**, ti skončili jako Kafka, Nietzsche, Hemingway a další.

Typickým příkladem rozpolcenosti nekřesťana je filozofie a život hudebního skladatele Johna Cage. Nedávno zesnulý John Cage byl průkopníkem komponování "hudby náhody". K jeho avantgardním technikám patřil například mechanický dirigent, u kterého orchestr nikdy nevěděl, co bude následovat. Jindy před orchestr umístil dva dirigenty a oddělil je přepážkou tak, aby se nemohli vzájemně pozorovat. Cageovou filozofií byl koncept náhody - vše je náhoda, svět je náhoda, život je náhoda. Podle toho se také snažil žít a komponovat. Výsledkem tohoto druhu jeho tvorby však nebylo nic jiného než zmatek a chaos. Orchester častokrát syčel, byť mnozí jako nekřesťané zastávali v podstatě tutéž ideu. Cageova filozofie narazila na neproniknutelnou stěnu reálného světa a reálného člověka. Oba mají formu a nejsou výsledkem náhody. Cage však vůči své filozofii nebyl vůbec logický. Byl totiž vášnivým mykologem. Sám prohlásil: *"Kdybych svou filozofii aplikoval při sbírání hub, nepřežil bych první sběr."* Jeho filozofický systém - hudba náhody, byl ve vztahu k jeho mykologické vášni naprosto nepřiměřený. Přesto svou filozofii nnucoval okolnímu světu.

V praxi tedy můžeme u každého člověka nalézt výchozí bod ke vzájemné komunikaci. Takový bod vždy existuje, protože všichni, bez ohledu na svůj filozofický systém, musíme žít ve světě, který byl stvořen Bohem. Kdyby byl člověk vůči své nekřesťanské filozofii konzistentní, logický, pak by se oddělil od reálného světa, unikl by z něj a komunikace by byla nemožná. Žádný člověk ale není schopen žít v totální iracionalitě či absolutním nihilismu. Každý myslí i jedná podle Bohem daného "schématu" (antiteticky, čili pomocí protikladů). Je-li dobro, pak opakem dobra je zlo; je-li něco pravdivého, pak protikladem je něco lživého atd. Není-li tomu tak (není-li protikladem pravdy lež, apod.), pak vlastně dobro a zlo, pravda a lež atd. přestávají existovat.

8 ZÁPAS O DUŠI

Tyto pojmy úplně pozbývají významu. Dovedeme si představit, co by se stalo, kdyby člověk na tuto praxi přistoupil v životě? A přece nekřesťané tvrdí, že pravda je relativní. To nás zavádí k onomu mýtu neutrality. Filozofické postoje nekřesťanů nejsou nikdy neutrální. Filozoficky neutrální může být pouze neživá hmota.

Je zde ještě jedna daleko závažnější skutečnost - křesťanství, které je filozoficky stranné, nekompromisní, které deklaruje absolutní pravdu a absolutní morálku a které je jediné vnitřně konzistentní (bez rozporu) a logické. Je-li zde taburový systém, filozofická neutralita je absurdní. Žádný člověk, žádný novinář ani média nejsou neutrální. Toho bychom si měli být vědomi především.

Chceme-li hovořit s moderním člověkem konce 20. století, musíme brát jeho nekřesťanský světonázor v úvahu. To však neznamená, že budeme zaujímat jakýsi neutrální, kompromisní či ekumenický postoj. Schopnost rozeznat jeho filozofii ve vztahu k povaze pravdy a metodě poznávání pravdy je v tomto bodě komunikace stěžejní. Odhalíme-li jednou ohnisko napětí filozofie nekřesťana, měl by následovat další krok - dovést jej k logickému závěru jeho světového názoru. Neměli bychom jej hned odvádět od toho, co je ze své pozice on sám schopen vydedukovat, ale spíše jeho deduce v jejich přirozeném směru následovat k logickému závěru, tam, kam jej dovedou. Mějme však na paměti, že nejde o žádnou filozoficko-rétorickou argumentaci. Chápat evangelizaci jako intelektuální cvičení je nesmírně kruté a nenese to žádné duchovní výsledky. Jeví-li se naše komunikace člověku jako nicneříkající abstrakce, pak si zákonitě pomyslí, že neznáme jeho osobnost, že jej nepovažujeme za svůj druh. Tlačíme-li člověka k logickým závěrům jeho nekřesťanské filozofie, pak vezme, že mu způsobilujeme velkou psychickou bolest. Proto bychom neměli tlačit dále, než je nutno. V určitém okamžiku ko-

munikace tedy pocítíme nutnost člověku sdělit řešení jeho problémů ve formě slov samotného Boha. Než ale tak učiníme, musíme si být jisti, že ví, o čem hovoříme. Musí mu být jasné, že mluvíme o skutečné absolutní pravdě a ne o nějakém vágním náboženském konceptu pravdy či pravdě psychologicky podmíněné.

Dále by měl chápat, že člověk je před Bohem opravdu vinen, že mu v evangeliu nenabízíme pouhou možnost jednorázové úlevy od pocitů viny.

A nakonec - musí mu být zcela jasno, že hovoříme o skutečné historii, že Kristova smrt a vykoupení není jen symbolem pro chudé, ale faktickou událostí v čase a prostoru v historii. Současně by měl rozumět smyslu kreace a doslovného chápání Bible (tam, kde je doslovné chápání nasnadě). Dokud nekřesťan toto vše nepovažuje za realitu, není připraven stát se učedníkem. Nemylme se, emocionální vyznání víry nemusí znamenat plné pochopení evangelia a spásu. Křesťanství není soubor imaginárních pocitů. Křesťanství znamená fakta v čase a prostoru v historii. Mnozí křesťané jsou často velmi naivní. Posluchačovo první přitakání v nich zažehne motor emocí a vzápětí ho polijí proudem křesťanských terminů o spásu. Výsledkem pak není jeho spása, ale posílení jeho výmluv - "křesťané to myslí dobře, ale ne pro tento svět" a podobně. Problém mnoha věřících není neznalost odpovědí, ale spíše neznalost otázek nevěřících. Člověk má právo klást otázky. Vždyť právě skrze otázky poznává Krista. Těmto otázkám proto musíme dát volný průběh. Nemůžeme se náhle stáhnout a říci: "Jen věř, a..." Na druhé straně oslovený člověk by měl odpovídat i na naše otázky. Jedině tak může být naše komunikace poctivá.

Každý, kdo chce modernímu člověku 20. století sdělit poselství evangelia, musí studovat svět, v němž žije. Nezapomeňme, že i každý křesťan si musel položit otázku: Je křesťanství pravdivé?

Proč křesťanství, a ne jiný náboženský směr? Pokud tak neučinil a nezná odpovědi na různé varianty této otázky, pak není schopen s moderním člověkem dnešní doby hovořit. Uvědomme si, že Duch svatý je vždy soudobý, současný, tedy v určitém smyslu - moderní. I my tudíž, s Jeho pomocí, musíme být soudobí, současní, moderní. Musíme znát jazyk současného moderního člověka a myšlenkové formy konce tohoto století.

Lidé okolní humanistické společnosti mají různé zájmy, různé profese. Proč člověka, kterého zajímá umění, nedovést k logickým závěrům jeho nekřesťanské filozofie na poli umění? Je-li jeho zájmem vědecký výzkum, proč neučinit totéž na poli vědy? Mnozí okamžitě namítnou, že bychom museli mít znalosti všech oborů lidského poznání. Není tomu tak. Každý více či méně vzdělaný člověk (ve smyslu biblické moudrosti) by měl být schopen asociačních úvah na poli různých oblastí lidského poznání. Abychom evolutionistu dovedli k logickému závěru evolutionismu, nemusíme znát detailní postupy radiometrického datování hornin. Abychom se o totéž snažili při konverzaci s malířem-modernistou, nemusíme znát chemické složení barev či techniku kubismu. Biblickou pravdu můžeme směle aplikovat v každé sféře lidského poznání. Bible nabízí odpovědi na otázky zásadní, nejpodstatnější, východiskové. A s těmi se musí dříve či později potýkat každý, bez ohledu na profesi či obor. Tento princip samozřejmě nelze přeceňovat - jisté znalosti a poznání jsou skutečně třeba. K poznávání nám ale Bible dává dostatek motivů. Koneckonců, poznávání je funkční vlastností naší (Bohem stvořené) mysli.

Moderní člověk si často uvědomuje svou bezvýznamnost. Často uznává onu rozporuplnost mezi skutečným světem a logikou své filozofie. Často cítí svou zoufalou pozici - "život je nesmyslný, a přece žij". Příčinu této neutěšené situace však není schopen defino-

vat. Měli bychom mu oznámit, že jeho pocit odcizení má morální charakter (nejde o nějakou "metafyzickou ztracenost"), a předložit mu Boží řešení. Buď na základě racionální úvahy svou hříšnost uzná a "vzdá Bohu čest", anebo ne a zůstane v daleko horším stavu, než byl předtím. Zní to velmi tvrdě a nemilosrdně, ale nezapomeňme, že Bůh je ve svém milosrdenství také absolutně spravedlivý. Nikdo se nemůže stát křesťanem, aniž by chápal, co křesťanství znamená, co říká o tom, kdo je Ježíš Kristus.

Úkolem křesťana je zvěstovat evangelium v jazyce, jemuž okolní svět a současná generace rozumí. Jedině tak budeme hlásat neměnnou pravdu měnícímu se světu. Jedině tak způsobíme v tomto padlém světě explozi - explozi pravdy, lásky a spásy, která zasáhne každou otevřenou mysl, každé připravené srdce. Bůh nám k tomu pomáhej.

- pb - redakčně upraveno -

FÓBIE Z ABSOLUTNA

je smrtonosná a na vzestupu

Středoškolský student napsal po přečtení knihy "Lež: Evoluce" rozhořčený dopis, kde mě obvinil, že dávám vinu evoluci za všechno zlo ve společnosti. Psal, že jeho profesor byl spravedlivý člověk, který studenty vyučoval morálce, byl proti potratům a přesto věřil v evoluci. Student dále pokračoval tvrzením, že neexistuje spojitost mezi evolucí a otázkou potratů. Takových a podobných komentářů dostávám po léta celou řadu. Upřímně řečeno, lidé si neuvědomují (nebo si ani uvědomit nechtějí!), že "evoluce" znamená mnohem více než jen Darwinem zpopularizovaná myšlenka "od molekuly k člověku". Evoluce je ve skutečnosti celý systém myšlení, postojů - je to životní filozofie, která vyznává, že člověk je nezávislý na Bohu a Jeho zjevení, tudíž sám určuje pravdu. Jinými slovy: lidské

10 ZÁPAS O DUŠI

názory jsou základem pro určování pravdy, protože ve skutečnosti neexistuje žádná nadřazená a absolutní autorita.

Podívejme se například na otázku potratů. Souvislost mezi "evolucí" a potraty je následující: Pokud je základem životních postojů přesvědčení a víra, že neexistuje Stvořitel a člověk si určuje morálku sám, potom každý může rozhodovat sám za sebe, co je správné nebo špatné. Následně, pokud si lidé myslí, že dítě v matčině lůně má stejnou kvalitu jako zárodečná tkáň neurčitěho života, parazitující v matčině těle, můžeme ji jednoduše odstranit jako krční mandle nebo slepé střevo, pokud společnost takové rozhodnutí toleruje. Jestliže o životě dítěte rozhoduje matka a lékař, není divu, že se naše společnost zbavuje nenarozených dětí jako přebytečných kořat. Není v tom rozdíl. Tento příklad samozřejmě neznamená, že každý, kdo věří v evoluci, potraty schvaluje, ale znamená to, že ti, kdo považují potrat za věc osobního rozhodnutí, jsou v souladu s tím, jakou hodnotu sami přikládají lidskému životu.

Jedno z poselství, které z osvětové práce kreacionistů vyplývá, je poznání, že čím více opouštíme základ absolutní autority Božího slova, tím více lidé opouštějí absolutní hodnoty. Filozofie relativismu postupně prostupuje celou společnost. A to je to, co dnes vidíme všude kolem sebe.

V červencovém čísle vydání U.S. News & World Report z roku 1997 se objevila znepokojující zpráva opírající se o dva články z publikace Kronika vyššího vzdělání (27. červen 1997). Pedagogové, kteří tyto články napsali, vyjadřovali zděšení z mravního relativismu svých studentů.

Robert L. Simon (profesor filozofie na Hamiltonské univerzitě) uvádí reakce studentů na **holocaust**. Prohlásil, že "ačkoliv skupiny popírající holocaust vyvolaly **ve společnosti kontroverzi**, pozoruje v poslední době rostoucí

počet studentů, kteří ve svém postoji zaujmají téměř stejně znepokojujvý postoj. **Přijímají skutečnost holocaustu**, ale jsou přesvědčeni, že nemohou nikoho morálně odsoudit ani vyslovit jakýkoliv mravní soud. Studenti obvykle vysvětlují, že sami litují **holocaustu** a podobných událostí, ale nemohou takové činy posuzovat ani odsuzovat". Profesor Simon pokračuje a říká, že "v multikulturní společnosti není překvapením, že si mnoho studentů myslí, že kritika historických událostí, chování ostatních kultur a etnických zvláštností, je buď nemoudrá, nebo přímo nevhodná. Považují odsouzení, kritiku a netoleranci takových činů za vnucování kulturně-civilizačních norem méně mocným **společenstvím**." Autor tento běžný postoj nazývá **fóbie z absolutna**.

V dalším článku Key Haugaardová (učitelka kreativního psaní na Passadenské universitě) vyjadřuje znepokojení nad myšlením studentů, kteří četli příběh o **lidské oběti** (v níž jsou lidé rituálně ukamenováni, aby byla zajištěna bohatá úroda). Haugaardová nemohla pochopit reakce svých studentů, když se jich ptala na jejich pohled na lidskou obět. Uvádí, že ani jeden ze třídy dvaceti prokazatelně inteligentních jedinců by neriskoval vystoupit proti obětování lidí.

Autor článku v U.S. News and World Report komentuje to, co říkají mnozí další učitelé. Postmoderní myšlení v akademickém prostředí popírá existenci jakékoliv objektivní pravdy. Autor uzavírá zamyšlení následujícím prohlášením: "**Hodnoty se promítají v osobních názorech a prioritách ... Proto je obtížné hledat společné normy, mající své kořeny ve slušnosti a ohledu na druhé, které by bylo možno vyučovat ... Tato skutečnost by měla posloužit jako podnět k zamyšlení o potřebách změn vyučování v současné morálně zmatené kultuře, kde ani univerzitní studenti nejsou ochotni zaujmout negativní postoj k hromadnému vyvražďování či jinému násilí.**"

EVOLUCE A MRAVNOST

Je smutné, že profesori a novináři nevyjádřili podstatu problému, jímž je skutečnost, že nelze znát, co je v absolutním smyslu správné a špatné, pokud neexistuje absolutní autorita, před níž jsme všichni odpovědní za motivy svých činů. Pokud má člověk společné předky se zvířaty, jinými slovy je jenom vyvinuté zvíře (což je zdůrazňováno během celého vzdělávacího procesu dětí a mládeže jako skutečnost), proč by nemohli mít studenti názor, jaký chtějí - pokud s ním v životě uspějí?

Sama vzdělávací soustava zasela semínko destrukce morálky, protože opustila základ Božího slova. Nahradila ho evolučním postojem k hodnotám lidského života, tj. **stojí na základech názorů vycházejících z člověka**. Stále více generací evolucí odchovaných studentů opouští školu a stává se součástí vedoucích pozic v ekonomice, politice, v soudnictví, vzdělávacím systému atd., a tak podporují šíření mravního relativismu, který se stává společenskou normou. Přestože tito lidé tvrdí, že nemohou činit mravní soudy o něčí víře, jsou stále více netolerantní ke křesťanství - tj. k učení, které na Božích absolutních hodnotách stojí. Ti, kdo jsou přesvědčeni, že lidé jsou posuzováni podle pravidel Stvořitele, jsou označováni za netolerantní a nebezpečnou skupinu. Tento kulturní posun na kdysi "křesťanském" západě je přesně to, před čím jsme v knize "Lež: Evoluce" varovali. Otázka kreace versus evoluce je mnohem více než boj o zkameněliny, opice, vývoj od molekul k člověku, stáří Země atd. Jedná se o bitvu mezi dvěma světónázory: křesťanský pohled proti humanistickému.

PROMĚNA SRDCÍ

Ačkoliv autor zamyšlení volá po konsenzu majícím své kořeny v obyčejné slušnosti a ohleduplnosti, nepřipouští, že to, co chce vyučovat studenty, vychází z křesťanské morálky. Ale vyučovat křesťanskou morálku bez

křesťanství není možné. Křesťanství bez Bible ztrácí svůj smysl i definici. Základem křesťanské nauky je kniha Genesis a vše, co z Božího slova vyplývá.

Co může zvrátit tento nepokojivý trend, kterého se dnešní pedagogové obávají? Pouze proměna srdce, změna postoje k Bohu všeho stvoření, poznání autority Božího slova, podrobení se svému Stvořiteli a poznání Jeho jako Pána. To je to, o čem Odpovědi v Genesis celé jsou.

Ken Ham,

Answers in Genesis, leden 1999

UČITEL SE SOUDÍ

Učitel se soudí poté, co byl přeložen, za to, že upozornil na nesrovnalosti v evoluční teorii.

Faribault, Minnesota (Day Watch) - Snem Roda LeVaka bylo vyučovat biologii na střední škole. Před dvěma roky se stal učitelem na faribaultské střední škole, ale nyní byl odvolán. Rod LeVake byl přerážen na vyučování obecné vědy. Není to proto, že by nebyl kvalifikovaný. Se svým **akademickým titulem** učitele biologie patří mezi odborně kvalifikované učitele. Místo neztratil proto, že by odmítal učit evoluci. Jasně naznačil, že evoluci bude učit. Také to nebylo proto, že by trval na vyučování **kreacionismu**. Problém spočíval podle školního okrsku v tom, že navíc k vyučování evoluce podle školních osnov poukázal na některé rozpory a nesrovnalosti. Školní inspektor Keith Dixon prohlásil: "Takový přístup nemohu označit za naplňující osnovy stanovené školní radou." Rod LeVake s inspektorem nesouhlasí a s legální pomocí Amerického centra spravedlnosti a zákonnosti se soudně domáhá navrácení svého původního postavení. "V každé jiné oblasti je hlavní myšlenkou vzdělávání zkoumat věci z různých stran a naučit děti kriticky přemýšlet o tom, co bylo řečeno," vysvětluje LeVake. "Vůbec se mi nelíbí ideologie vzdělávání. Nemohu vyučovat evoluci jako jednu provždy nediskuto-

12 ZÁPAS O DUŠI

vatelnou skutečnost. Děti potřebují slyšet, o čem evoluční teorie je, ale také si myslím, že potřebují slyšet o nesrovnalostech a o vědeckých důkazech svědčících proti ní." Žalobce žádá rozsudek, který prohlásí vylučování učitelů biologie, jejichž náboženská víra je v rozporu s ideologií evoluční domněnky, za protiústavní. LaVake dále žádá 50 tisíc dolarů jako odškodné a na pokrytí soudních výloh.

KREACIONISTÉ A EVOLUCE **Kreacionisté vyhráli** **soudní spor v Kansasu**

(RT) - Státní rada pro vzdělávání v Kansasu hlasovala 11. srpna 1999 v poměru 6:4 ve prospěch rozhodnutí, aby byla ze školních učebnic odstraněna evoluční tvrzení, která souvisí s Darwinovou teorií o tom, že se člověk vyvinul z nižších forem života.

Otázky týkající se evoluce budou odstraněny ze státních testů, které jsou základem pro ověřování vědomostí studentů. Tato skutečnost může způsobit, že učitelé již nebudou klást takový důraz na vyučování evoluce jako dříve. Státní směrnice také požadují, aby byly z učebnic odstraněny jakékoliv zmínky o teorii "velkého třesku", podle níž vesmír vznikl bez příčiny explozí, což je v přímém protikladu k biblickému pohledu na stvoření světa.

Kreacionisté se původně snažili, aby kreační nauka byla součástí školních osnov a vyučovala se současně s evoluční teorií. Když Nejvyšší soud rozhodl, že výuka kreace by porušila pravidla separace církve a státu, soustředili se na současné vědecké poznatky a důkazy, které evoluční učení zpochybňují. "Není dále udržitelné, aby se evoluce vyučovala ve školách jako dokázaný fakt," řekl Steve Abrams, člen Státní rady pro vzdělávání, která určuje osnovy a standard kansaského vzdělání.

Odstranění zmínek o evoluci v kansaském systému vyučování přírodních věd je považováno za důležité vítězství kreacionistů. Ti dosáhli některých změn

v osnovách i v dalších státech - Alabama, New Mexiko a Nebraska. Texas, Ohio, Washington, New Hampshire a Tennessee tyto návrhy zvážily, ale zatím neprošly.

Z CÍRKVI

aneb přečetli jsme za vás:

Výzva sborům

Přelom milénia nás zasahuje v době srážek a prolínání různých kultur. Globalizace se nedá zadržet a hluboce se dotýká i života církve. Tato doba se v mnohém velmi podobá prvnímu století dějin církve. Pokud chceme zvěstovat a žít evangelium, musíme věrně vyznávat jedinečnost spasitelného díla Pána Ježíše Krista. Nesmíme ale opomenout vyjádřit to, co dobře znají evangelisté a misionáři. Evangelium není a nesmí být bytostně spojeno s žádnou kulturou a formami tradice. ... Uniformita církve je vážným ohrožením evangelizační služby. Učme se oceňovat šíři duchovních darů, projevů zbožnosti, způsobů vedení shromáždění a služby. Žádná kultura a ani tradice nejsou samospasitelné. Rada CB vyjadřuje znepokojení nad - podle našeho vidění - zbytečným napětím mezi různými formami služby v našich sborech. Za brzdu sborového života a misie považujeme napětí ve formách vedení a průběhu bohoslužeb a shromáždění, evangelizace a diakonie.

Bratrská rodina, Pastýřský dopis,
str. 166, redakčně kráceno

Koncepce práce Výkonného výboru **BJB na období 1999-2003**

b) Chci zásadně upustit od konfrontačních způsobů jednání, od jakési divné "soutěživosti" a namísto toho se pokusit naslouchat druhým, přijímat jeden druhého a nacházet taková řešení, která by inspirovala k společnému úsilí a vzájemné podpoře při plnění společných úkolů.

c) Nikdy se nechci dopustit toho, aby v podstatných otázkách našeho společného života byl někdo předem vyloučen ze společného rozhovoru. Už nikdy se nesmí stát, že bychom se setkali v dopisech VV sborům s termínem *nejmenovaný* okruh bratří se domluvil na tom či onom.

j) Podstatnou část naší práce v nejbližším období vidím v oblasti napravení pohledu na službu kazatelů, jejich postavení v naší BJB. To, že máme 10 sborů bez kazatele, což představuje téměř 40 % všech našich systematizovaných sborů, je nejmýlnějším signálem upozorňujícím na hlubokou krizi v této oblasti. Obávám se toho, že na mnoha místech došlo k narušení vztahu sbor - kazatel takovým způsobem, že se to stává překážkou radostného a spontánního vstupu mladších obdarovaných bratří do kazatelské služby. Obávám se, že sbory, které dnes již ani nechtějí kazatele, také ani nechtějí rozvíjet svoji duchovní službu.

Kompas Zpravodaj BJB Zlín, 7/8 1999, citovány pouze 3 body projevu

Kardinálovo slovo k situaci v církvi

Biskupové ČR na svých zasedáních již delší dobu hovoří o situaci v katolické církvi, která je dána nejen legitimní pluralitou názorů ve společnosti a v církvi. Tato pluralita se však v církvi začala v posledních letech vyhrcovat v polaritu, nepřesně řečeno dva tábory, které je možné označit termíny z jiných oblastí života jako tradicionalistické a pokrokové, nebo konzervativní a liberální. Tyto póly jsou zastoupeny určitými skupinami lidí a také různými časopisy.

Během čtyřicetileté doby komunismu nebylo možné v církvi (a nejen v ní) rozvinout otevřenost ("aggiornamento") II. vatikánského koncilu, ani koncilem zdůrazněný a žádaný vnitrocírkevní dialog. Minulá doba byla dobou monologu. Po pádu komunismu nebylo možné ihned "nařídít" dialog. Je nutné se mu postupně učit. Je k tomu nutná

především skutečná transformace srdce a mysli, ne jen nějaká "reorganizace". To - jak dobře víme - je těžká věc. Zda jsme zvláště my, představitelé církve, v tom udělali dost a dosti rychle, ať posoudí Bůh a milosrdní odborníci, kteří budou mít na zřeteli i situaci a vývoj ve společnosti, v níž církev žije a z níž se samozřejmě nemůže vymanit.

V polarizovaném společenství církve je dialog velmi těžký, poněvadž oba póly ho brzdí, i když tvrdí opak. Většinou každý z pólů má silné mesiánské, spasitelské tendence. Je přesvědčen, že pouze jeho cestou, podle jeho mínění, bude církev zachráněna a může vstoupit do 3. tisíciletí.

Lidové Noviny, Orientace, Miloslav Vlk, 31.8. 1999, redakčně krácená citace

Všechno je dovoleno, ale ne všechno prospívá

◆ *Toto připomínej a před tvář Boží zapísahej bratry, aby se nepřeli o slova. K ničemu to není, jen ke zkáze posluchačů.*

(2. Timotejovi 2:14)

Jako služebníku Božím slovem je mi všechno dovoleno - řekl bych si - mohu mluvit to, co mi přijde na mysl, když si čtu Boží slovo. "Objevím" nový pohled na některé slovo nebo verš z Písma a kážu ho jako něco, co "mi zjevil Pán". Kolik bolestí mezi vykoupěnými ve sborech už takový přístup způsobil. K čemu je to dobré? Je to užitečné, abychom vyvolávali polemiku u slovech nebo pravdách Písma? Od roku 1990 jsme už prožili mnoho takových pokusů vykládat Písmo podle vlastního poznání, přičemž pohledy vůdců, kteří nám vykládali Boží slovo v minulosti a stáli na počátku díla Pánova v našich zemích byly vyhlášeny za mylné. Takový přístup je spojen s pýchou člověka - já to vím daleko lépe, jako ti přede mnou. Chce-li někdo stáhnout lidi za sebou, použije tuto metodu. Ale z Božího pohledu to není užitečné a způsobí to zkázu. Potvrzují to dějiny bratrského hnutí v zahraničí i u nás. Tady neplatí

14 ZÁPAS O DUŠI

"svoboda" - mohu sloužit jak chci, ale jsm vázán pohledem starších bratrů na daný biblický text anebo předmět. Jestliže poruším tento biblický princip, zarmoutím nejen ty, kteří mě poslouchají, ale především Pána Církve, neboť kdo se dotkne Jeho údů, i těch nejmenších, dotýká se Hlavy.

♦ ***Poslouchejte své vůdce a buďte poddání, neboť oni bdí nad vašimi dušemi jako ti, kdo budou vydávat počet; ať to mohou dělat s radostí, a ne se vzdycháním, neboť to by vám nebylo k užítku.*** (Žd 13,17)

Církev není organizace, ale organismus. Ve sboru nejsou "členové", kteří by se nějakým způsobem zavázali plnit nějaký "domácí řád". Proto se stává, že někdo si vysvětluje "svobodu v Kristu" svým způsobem, že vlastně je mu dovoleno všechno. A přece Boží slovo hovoří o tom, aby každý věřící člověk věděl, jak je třeba se chovat v domě Božím (1Tm 3:15). Vždyť sbor není lidské ustanovení, ale Boží. To Pán je Hlavou každého sboru a On přidává k Církvi spasené. Vedením sboru pověřil starší bratry, které Duch Boží k této službě vystrojil. Oni nesou zodpovědnost za sbor a za to, co se v něm děje. Oni jsou "dohlížitelé", "vůdce" a "pastýři stáda". Přitom ve sboru není tímto úkolem pověřen pouze jedinec, vždy šlo o dva nebo více starších. Miluji-li svého Pána a chci-li být poslušný Jeho slova, potom poslouchám starší jako své vůdce a ustupuji jim. Svoji "svobodu" nevyužívám k tomu, abych si ve sboru dělal a říkal, co chci. To by nebylo pro mě užitečné. Rád přijímám tuto podřízenost, neboť jde o lásku k Pánu Ježíši Kristu a užitečnost ve sboru.

*Cestou života 1999,
str. 108-9,112, 117 -výňatek*

Bourání církevní "berlínské" zdi

Když okolní svět nerozumí příliš církvi, je to nepříjemné, ale vlastně normální - vždyť na neporozumění, ba až nepřátelství Pán Ježíš své učedníky

upozorňoval. Horší je, když církev nerozumí světu, do něhož byla postavena. Doslova tragická je ale situace, když se svým nevěřícím bližním porozumět ani nepokouší.

Nejsm si zcela jist, zda se tento třetí katastrofický scénář netýká právě nás. Dnes je směšné bojovat proti jiným způsobům křesťanské zbožnosti a je až trapné se neustále strašit "hrůzami" světa kolem nás. To co nás skutečně ohrožuje, nejsou ani tak jiné církve, ani jiné, světské názory a způsoby života. Opravdové ohrožení je mnohem nenápadnější a vypadá na první pohled dokonce velmi zbožné: je jím mentalita ghetta, způsoby dobré, leč uzavřené v kostelové společnosti, která se stará sama o sebe, o své děti či maximálně o ty, kdo sem tam uvážnou v její síti.

*Bratrská rodina, červen 1998,
Porozumět mladým, str. 180, výňatek*

NAPSALI JSTE NÁM

Výše uvedené ukázky výzev a prohlášení různých církví nám mohou dobře posloužit jako ilustrace různých problémů, které sužují téměř každé církevní společenství. Mnozí věřící nechtějí vybočovat z řady, studovat a přemýšlet. Je to příliš namáhavé.

Máme svobodu, ale neumíme dýchat svobodněji, chybí nám radost a pevný krok. Ani články "O zkaženosti člověka" v 60. čísle a "Boží vyvolení" v 61. čísle ZOD nezůstaly bez povšimnutí a následků...

Týmto listom si Vás dovoľujem požiadať o vyraďenie z evidence odberateľov Vami distribuovaného časopisu "Zápas o dušu" a časopis neposielali na adresu ... K tomuto rozhodnutiu dospelo staršovstvo sboru na svojej pravidelnej porade.

Z ďalšieho jednaní:

Obsahově posuv v obsahu, zejména v biblické oblasti - převzato učení kalvinismu. Odchyly od našeho učení jsou v oblasti:

- ✓ je jen jeden Boží lid na zemi - nerozlišuje mezi Izraelem a církví
- ✓ opouští se učení o vytržení církve a tedy i očekávaného příchodu Pána pro vykoupené
- ✓ zdůrazňuje se predestinace (nejen ke spasení, ale i zatracení).

Další dopis:

... Tímto vším se s vámi nechci nijak dohadovat, prostě se ptám. Článek mi ukázal Boží velikost a naší malost a závislost, vedl mě k vděčnosti. Jsem věřící osm a půl roku, mé obrácení trvalo dlouho. Dodnes jsem se nevyporučala s mnoha problémy své duše a charakteru, s pochybnostmi, atd. Článek ve mně probudil vděčnost, že patřím mezi vyvolené, na druhou stranu člověka napadá, proč tedy stále tolik klopýtá bez proměny. Takže děkuji za tento článek i za celý ZOD. Vždy ho s manželem očekáváme.

- J.P. 1286 -

Obšírnější objasnění a odpověď

Všichni víme, že dialog, dorozumění a komunikace jsou nejdůležitější složky osobního, společenského, hospodářského i církevního života. V církvi existuje celá řada různých doktrín a zásad, které nás denominačně rozdělují. Nemusíme ve všem navzájem souhlasit, ale nesmíme se vzájemně podezírat a odcizovat. Hledejme Boží Pravdu společně a zamýšlejme se nad pravdami, které vycházejí z našich řad a řad našich otců. Měli bychom dobře chápat, co má na srdci a na mysli jedna i druhá strana dříve, než vyslovíme svůj závěr a soud. Jinak se může stát, že vyslovíme i to, co druhé straně ani na mysl nepřišlo, jako: "...opouští se učení o vytržení církve a tedy i očekávaného příchodu Pána pro vykoupené." Mojí modlitbou a touhou je, aby následující řádky vnesly světlo do šera, které se rozprostírá nad otázkou svrchovaného Božeho vyvolení ke spasení i zatracení.

Jako autor oněch článků sdílím pohled Jonathana Edwardse, který v předmluvě ke své důležité knize

"Svoboda vůle" řekl: **"Netvrdím, že je naprosto nevhodné, když jsem označován jako kalvinista za účelem rozlišení, ale úplně odmítám závislost na Kalvínovi nebo víru v doktríny, kterých se držel on, protože jim věřil on a on je učil, takže nemohu být spravedlivě obviněn z toho, že věřím všemu přesně tak, jak učil."**

Nepředstavuji kalvinismus a arminianismus, abych za každou cenu obhajoval ten či onen systém, ale proto, abychom těmto systémům lépe porozuměli. Jsme křesťané věřící Bibli a chceme stavět Bibli nad všechny myšlenkové systémy. Bez pojmenování se však neobejdeme. Jak bychom se jinak domluvili?

Kalvinismus versus arminianismus

Oba pohledy byly zastávány teologickými giganty již před 17 stoletími. Na straně reformovaného pohledu absolutní Boží svrchovanosti nalzáme jména jako Augustin, Tomáš Akvinský, Prosper, Hus, Luther, Kalvín, Jonathan Edwards, Spurgeon; v novější době Francis Schaeffer, Tozer, Van Til, u nás např. autor Brouček Jan Karafiát a další. V opozici reformovanému pohledu, na straně účinné lidské vůle s různými odstíny, jsou jména jako Pelagius, Cassian, Arminius, tridentský koncil, de Molina, Melancthon, Wesley, Finney; v novější době C.S. Lewis, Geisler, Billy Graham a další.

Nejdříve si musíme uvědomit, že nemůžeme definovat pravdu tím, že se exkluzivně odvoláme na ty či ony teologicko-lidské argumenty. Pravdu určuje Boží Písmo, ne církevní koncily, jednotlivé školy, rady starších či zakladatelé denominací. I teologičtí velikáni, s nimiž se nikdo z nás nemůže srovnávat, se mohou mýlit. Všichni jsme jen lidé ovlivnění Adamovým hříchem. Proto nemohu podceňovat ani jeden z těchto dvou pohledů, protože jsme všichni jedno u Kristu. Musíme se vzájemně respektovat, naslouchat si a hledat uspokojivé odpovědi, které tento nepokoj v chápání vysvětlí.

16 ZÁPAS O DUŠI

1. Kdybych v srdci znevažoval arminianské chápání svobody lidské vůle, dopustil bych se hříchu, i kdyby můj reformovaný pohled byl správný. Byl bych netolerantní vůči bratřím, kteří zápasí se stejným problémem, s nímž jsem se sám potýkal šestnáct let svého křesťanského života. Nevyučoval bych trpělivě tak, jak požaduje Písmo.

2. Kdyby můj reformovaný pohled byl chybný, potom by se můj hřích jenom znásobil, protože bych stál proti Boží pravdě, a ostouzel bych bratry, kteří ji šíří.

Reformovaný pohled se dnes nazývá kalvinismus, pohledu, který klade důraz na účinné lidské rozhodnutí, se jmenuje arminianismus. Ani Kalvín ani Arminius nebyli mezi živými, když si jejich zastánci vypůjčili jejich jména, aby obě učení pojmenovali. To, co dnes nazýváme kalvinstvím, se mohlo také jmenovat luterství, protože Luther psal o Boží svrchované vůli a o bezpodmínečném vyvolení dříve a důrazněji než Kalvín.

Nejdříve trochu historie.

V roce 1610, rok po smrti holandského profesora teologie Jakuba Arminia, se sešli jeho žáci a sepsali jeho učení v pěti bodech. Tyto přednesli holandskému státu ve formě "Remonstrace", což znamená protest. Arminiani trvali na tom, aby byly "Belgické vyznání víry" a "Heidelberský katechismus" (oficiální dokumenty vyjadřující učení holandských církví) změněny v souladu s Remonstrací.

Remonstrace obsahovala pět článků:

1. Bůh vyvolí nebo odmítne na základě předzvěděné víry nebo nevíry.
2. Ježíš Kristus zemřel za všechny hříchy a za každého člověka, ačkoliv jen věřící jsou spaseni.
3. Člověk je natolik mravně zkažen, že k víře a dobrému skutku je zapotřebí Boží milosti.
4. Boží milostí člověk může odolávat.
5. Zda všichni, kdo jsou opravdově regenerováni, vytrvají ve víře, je otázka, která vyžaduje další prozkoumání.

Pátý článek byl později upřesněn, že věřící nemá jistotu spasení a nemusí ve víře vytrvat až do konce. V tomto bodě se arminiani neshodují dodnes. Jedni věří, že opravdový věřící může svoji spásu ztratit, druzí věří, že ve víře vytrvá.

Filozofické základy arminianismu

Reformovaný teolog J.I. Packer ve svém rozboru remonstranční myšlenky vyslovil názor, že teologie, kterou obsahuje a kterou dnes označujeme jako arminianismus, vytryskla ze dvou filozofických principů:

✓ *Boží svrchovanost není slučitelná s lidskou svobodou, proto ani s lidskou odpovědností. Protože se Bible dívá na víru jako na svobodné a zodpovědné rozhodnutí, arminiani dospěli k závěru, že víra není zapříčiněna Bohem. Bůh člověka osloví, člověk rozhodne zda Boží nabídku přijme nebo ne.*

✓ *Míra schopnosti vymezuje míru povinnosti. Protože se Bible dívá na víru jako na povinnost všech (kdo slyší evangelium) zaujmout postoj, arminiani dospěli k závěru, že schopnost (ne potřebu) věřit má každý.*

Proto musí být Boží Písmo vykládáno z pěti následujících hledisek:

1. Člověk není mravně zkažen hříchem do té míry, aby nemohl uvěřit evangelium, když jej uslyší.
2. Člověk není Bohem ovládan do takové míry, aby nemohl odmítnout evangelium.
3. Boží vyvolení ke spasení je podmíněno předzvěděním těch, kteří uvěří evangelium z vnitřní potřeby a svobodného rozhodnutí.
4. Smrt Ježíše Krista nezabezpečila zaručené spasení nikomu, protože nikomu nezajistila dar víry (takový dar není). Smrt Ježíše Krista nabídla všem možnost spasení, jež se stává účinným skrze víru člověka.
5. Záleží na samotných věřících, zda si uchovají spásu vírou. Ti věřící, kteří selžou a odpadnou, spasení nebudou.

**Odmítnutí Remonstrace
dortského synodou,
vznik pěti článků kalvinismu.**

Padesát pět let po Kalvínově smrti a osm let po Remonstraci, v roce 1618, se sešla dortská synoda, aby prozkoumala učení Arminia a remonstrátů ve svědectví Písma. Měla 84 členů, 18 světských zástupců a 27 delegátů z Německa, Švýcarska a Anglie. Sto padesáté čtvrté zasedání se protáhlo na sedm měsíců. Jak vidíme, nešlo o malé rokování.

Z dortské synody vyšlo pět bodů, které stály v přímém protikladu k pěti

bodům Remonstrace; potvrdily předremonstranční pohled na Boží svrchovanost. Byly nazvány po francouzském reformátorovi Janu Kalvínovi.

Dnes, kdy je učení remonstrátů a Arminia rozšířeno ve všech denominacích a zemích, se nám může zdát verdikt dortské synody, jenž byl podpořen převážnou většinou protestantských teologů tehdejší doby, jako velmi netolerantní. Dortská synoda odmítla Remonstraci a označila jejich pět článků za neslučitelné s Písmem - tedy kacířstvím. Porovnejme si nyní v následující tabulce vedle sebe oba pohledy.

**PĚT BODŮ ARMINIANISMU V PROTIKLADU
S PĚTI BODY KALVINISMU**

ARMINIANISMUS

Remonstráti předložili těchto pět bodů holandské církvi v r. 1610 a požadovali zásadní změny v otázce Boží svrchovanosti.

KALVINISMUS

Dortská synoda v r. 1619 odpověděla v pěti bodech a potvrdila historické učení Boží svrchovanosti, čímž odmítla Remonstraci.

**1. Svobodná vůle
lidská schopnost**

Ačkoliv je lidská přirozenost vážně ovlivněna pádem, člověk nebyl ponechán v naprosté duchovní nemožnosti. Bůh milostivě umožňuje každému, aby činil pokání a věřil. Bůh se nevměšuje do lidské vůle. Každý hříšník má svobodnou vůli a jeho konečný úděl závisí na tom, jak se sám rozhodne. Lidská svoboda zahrnuje schopnost zvolit si v duchovní oblasti dobro nad zlem; vůle není zcela zotročena hříšnou povahou. Hříšník je schopen buď spolupracovat s Božím Duchem a být regenerován, nebo se protivit Boží milosti a být zavržen. Hříšník potřebuje pomoc Božího Ducha, ale nemusí být Duchem regenerován (znovuzrozen) před tím, než uvěří, protože víra je osobní rozhodnutí a předchází znovuzrození. Víra je hříšníkům dar Bohu; je to lidský podíl na spasení.

**1. Naprostá neschopnost
úplná mravní zkáza**

Jako následek Adamova pádu je přirozený člověk neschopen vlastní mocí přijmout evangelium. Hříšník je k Božím věcem mrtvý, slepý a hluchý. Sám nemůže přemoci vlastní zkaženost. Jeho vůle není svobodná, je otrokem své tělesnosti, hříšné povahy, proto si v duchovní oblasti nezvolí - ve skutečnosti ani nemůže - dobro nad zlem. Jeho srdce je nejúskočnější a zoufale zkorumpované. Má-li být hříšník přiveden ke Kristu, je zapotřebí o mnoho více než jen pomoci Božího Ducha - je zapotřebí regenerace (znovuzrození), Duch hříšníka duchovně obživí a dá mu novou povahu. Víra není lidským podílem na spasení, je to dar a je nedílnou součástí Božího spasení. Je to Boží dar hříšníkovi, není to hříšníkům dar Bohu.

2. Podmíněné vyvolení

Boží vyvolení určitých jednotlivců ke spasení před založením světa je ovlivněno předzvěděním lidských reakcí na Jeho volání. On vyvolil pouze ty, o nichž věděl, že sami svobodně uvěří evangeliu. Vyvolení je proto ovlivněno nebo podmíněno tím, jak se člověk rozhodne. Víra, kterou Bůh předzvěděl a již opodstatnil Svoje vyvolení, nebyla hříšnickovi Bohem darována (nebyla stvořena regenerující mocí Ducha svatého), nýbrž vyplynula z osobní iniciativy. Záleží jen na člověku zda uvěří, a proto také kdo bude ke spasení vyvolen. Bůh vybral ty, o nichž věděl, že z vlastní svobodné vůle budou následovat Krista. Konečná příčina spasení je hříšnickova volba, ne Boží vyvolení hříšníka.

3. Všeobecné vykoupení neomezené usmíření

Boží oběť smíření umožnila každému, aby byl spasen, ale smrt Pána Ježíše Krista ve skutečnosti nikomu nezajistila spásu. Ačkoliv Kristus zemřel za všechny, pouze ti, kteří v Něho věří, jsou spaseni. Hříšník je vyvolen na základě své víry. Kristova smrt umožnila Bohu, aby odpustil hříšníkům pod podmínkou jejich víry, ale ve skutečnosti nikoho nezachraňuje. Vykoupení Kristem se stává účinným pouze tehdy, jestliže jej člověk přijme.

4. Duchu svatému se lze prakticky vzepřít

Duch vnitřně povolává všechny ty, kteří jsou zváni k evangeliu z vnějšku. Udělá vše, co může, aby přivedl každého hříšníka ke spasení. Člověk je však natolik svobodný, že se může působení Ducha úspěšně vzepřít. Duch nemůže zregenerovat hříšníka, dokud neuvěří; víra (je lidský podíl) předchází a umožňuje znovuzrození.

2. Nepodmíněné vyvolení

Boží výběr vyvolených jednotlivců ke spasení před založením světa spočíval pouze v Jeho vlastní svobodné vůli. Jeho výběr některých hříšníků nebyl ovlivněn předzvěděním jejich reakcí, jako je pokání, víra, atd. Právě naopak, Bůh uděluje víru a pokání každému jednotlivci, kterého vyvolil ještě před narozením. Tyto reakce (víra, pokání) jsou důsledkem, ne příčinou Božího vyvolení. Proto vyvolení nebylo určeno ani podmíněno žádnou ctností člověka nebo rozhodnutím předzvěděného hříšníka. Ty, které Bůh vyvolil podle svého úradku, přivede mocí Ducha k ochotnému přijetí Krista. Konečnou příčinou spasení je Boží vyvolení hříšníka, ne hříšnickova volba Krista.

3. Částečné vykoupení omezené usmíření

Boží oběť smíření byla stanovena tak, aby zachránila pouze vyvolené a skutečně jim zajistila spásu. Kristova smrt zrušila dluh našeho hříchu - utrpení za hřích na místě hříšníků, kteří k tomu byli předurčeni. Kromě toho, že vykoupení Kristem odstranilo hřích Jeho lidu, také zajistilo vše potřebné pro jejich spásu, včetně víry, která je v Něm sjednocuje. Dar pevné víry, která zaručuje spásu, je Duchem vložen do všech těch, za něž Kristus zemřel.

4. Účinné povolání Duchem neodolatelná milost

Kromě vnějšího obecného pozvání ke spasení, jenž je nabídnuto každému, kdo slyší evangelium, Duch svatý poskytuje vyvoleným zvláštní uschopnění, které je neodolatelné přivede ke spáse. Vnější pozvání (které je pro všechny bez rozdílu) může být, a často je, odmítnuto, zatímco vnitřní pozvání (které je

Člověk je vyvolen na základě víry. Svobodná lidská vůle může zamezit Duchu uplatnit Kristův spásný čin. Duch svatý může přivést ke Kristu jen ty, kteří svolí, aby je vedl Svou cestou. Dokud hříšník neodpoví, Duch mu nemůže dát život. Boží milost není proto neodolatelná; může být, a často je, člověkem odmítána a mařena.

5. Odpadnutí od milosti

Ti, kdo věří a jsou opravdově spaseni, mohou ztratit svoje spasení, jestliže jejich víra selže.

Ne všichni zastánci arminianismu v tomto bodě souhlasí.

nabídnuo pouze vyvoleným) nemůže být odmítnuto - vždy povede k obrácení. Tímto zvláštním pozváním Duch neodolatelně přitahuje hříšníky ke Kristu. Působení Ducha není možno odolat. Duch není omezován lidskou vůlí, Jeho úspěch není závislý na lidské spolupráci. Duch milostivě působí, aby vyvolení hříšníci byli poslušní, spolupracovali, věřili, činili pokání, přicházeli svobodně a s radostí ke Kristu. Boží milost je neodolatelná, nikdy neselže, vždy končí vítězstvím těch, kterým byla poskytnuta.

5. Vytrvalost Svatých

Všichni, kdo byli vyvoleni Bohem, vykoupeni Kristem a obdrželi víru od Ducha jsou věčně spaseni. Jsou udržováni ve víře mocí všemohoucího Boha, a proto vytrvají až do konce.

Podle arminianismu:

Spasení je dosaženo společným úsilím Boha (jenž převzal iniciativu) a člověka (jenž musí odpovědět) - lidská reakce je rozhodující činitel. Bůh nabízí spasení každému, ale Jeho opatření se stává účinným jen pro ty, kteří se prostřednictvím vlastní svobodné vůle rozhodnou s Ním spolupracovat a přijmout Jeho nabízenou milost. V kritickém okamžiku hraje lidská vůle rozhodující roli. A tak člověk, a ne Bůh, určuje, kdo bude příjemcem daru spasení.

Podle kalvinismu:

Spasení je dosaženo všemohoucí vůlí trojediného Boha. Otec vyvolil Svůj lid, Syn Svoji smrtí vykoupil, Duch svatý učinil Kristovu smrt účinnou - přivedl vyvolený lid k víře a pokání, způsobil, že se Jeho lid ochotně a s radostí podřizuje evangelii. Celý průběh spasení (vyvolení, vykoupení, znovuzrození) je výhradně Boží zásluha, darovaná pouze milostí. A tak Bůh, a ne člověk, určuje, kdo bude příjemcem daru spasení.

Zamítnuto dortskou synodou

Tento teologický systém byl obsažen v Remonstraci. Původně bylo těchto pět článků v jiném pořadí. Remonstrace (protest) byla předložena arminióny holandské církvi v roce 1610 k přijetí. Byla však zamítnuta dortskou synodou roku 1619 jako nebiblická.

Potvrzeno dortskou synodou

Tento teologický systém byl opětovně potvrzen dortskou synodou roku 1619 jako biblická doktrína spasení; byl tehdy poprvé formulován v pěti bodech jako odpověď na pět článků Remonstrace a arminióňů. Od roku 1619 je znám jako pět bodů kalvinismu.

20 ZÁPAS O DUŠI

Naše stanovisko? Usilujeme, abychom se pravdě neustále blížili. Nedopustíme, abychom se ukonejšili přesvědčením, že právě my jsme k pravdě plně dospěli. Ten, kdo si myslí, že již dorazil, ten ztratil křesťanský náboj a nikdy nekončící dynamiku učení Písma a stává se křesťanem - statistou.

Všech pět bodů kalvinismu je sestaveno takovým způsobem, že jestliže přijmeme jeden, platí všech pět, a jestliže popřeme jeden, musíme popřít čtyři zbývající. Zkuste si to promyslet. Být jedno, dvou, tří, čtyř nebo čtyři a půl bodový kalvinista je nemožné. Buď jsme pětibodový kalvinisté, nebo nejsme kalvinisté vůbec.

Polemika mezi Pelagiem a Augustinem

Otázka, kterou se zabýváme, je o mnoho století starší než Kalvín (1509-1564) nebo Arminius (1560-1609). Základní prvky kalvinistického pohledu byly energicky obhajovány již Augustinem (354-430) v polemice s britským mnichem Pelagiem. Pelagius popíral prvotní hřích - Adam byl jen špatný příklad. Dále učil, že člověk může být ospravedlněn, když sám od sebe uvěří a dodrží zákon, jestliže bude vhodně uplatňovat svoji absolutně svobodnou vůli. Za toto byl Pelagius roku 416 zavržen katolickou církví jako kacíř. Předchůdce arministického pohledu myšlení můžeme vystopovat až ke Klementovi Alexandrijskému. Ve 3. a 4. století byl zastáván mnoha církevními otci a do církve se vloudil skrze rozkladné humanistické filozofie.

Augustin na druhé straně učil, že duchovní stránka povahy člověka utpěla Adamovým pádem natolik, že nikdo není schopen dodržovat zákon, ani uvěřit evangeliu. Boží milostivý zásah regenerace je bezpodmínečně nutný, aby byl člověk uschopněn pochopit a přijmout evangelium. Boží milost je darována pouze těm, které Bůh předurčil k věčnému životu před založením světa. Počin víry tedy není založen na svobodné vůli člověka,

nýbrž na svobodné vůli Boha, jenž dává Svým vyvoleným nové srdce, které věří, činí pokání a vytrvává až do konce.

Semi-pelagianismus předchůdce arminianismu

Arminius nesouhlasil s Pelagiem v mnoha bodech, ale v uplatňování svobodné vůle se s Pelagiem nerozcházel. Polemika mezi Augustinem a Pelagiem byla tak průkazně přesvědčivá ve prospěch augustiniánské strany, že pelagianismus byl úplně zpochybněn a zhroutil se. Co však z pelagianismu dodnes žije, je svobodná vůle člověka v duchovní oblasti. Cassian (360-435) založil střední cestu, které se dnes říká polo- nebo semi-pelagianismus. Semi-pelagianismus zachoval svobodnou vůli člověka v duchovní oblasti a z augustiniánského pohledu přijal dědičnost Adamova hříchu. Ti, kdo následovali Cassiana, věřili, že prvotní hnutí vůle chtějí věřit vychází z přirozenosti lidské mysli. Dále věřili: "Mojí věcí je chtít věřit, Boží věcí je, aby mi Jeho milost k víře a spáse pomohla."

Celý tento semi-pelagiánský pohled, založený Cassianem, se prakticky neliší od moderního arminianismu, tj. od pěti článků Remonstrace.

Kalvinismus - teologie reformace

Vůdčí teologové protestantské reformace 16. století úplně odmítli jak pelagianismus, tak semi-pelagianismus jako nebiblické učení. Jak Augustin, tak reformátoři vysoce cenili učení o Boží svrchovanosti, naprosté mravní zkáze člověka a nepodmíněném vyvolení. Tyto doktríny byly šířeny velikány jako byl Kalvín, Luther ("Otroctví vůle"), Zwingli, Melancthon (který později přestoupil do semi-pelagiánské tabory), Bullinger, Bucer a další. Reformace tkvěla také v klíčové otázce - zda je křesťanství, co se týče regenerace, náboženstvím naprosté závislosti na Bohu, nebo zda počítá s lidským úsilím. Jinými slovy: Věříme, protože jsme znovuzrozeni, nebo abychom byli znovuzrozeni? Je Bůh původcem pouze ospravedlnění, nebo ospravedlnění a víry?

Rozdíl mezi kalvinismem a arminianismem

Nejdůležitější rozdíl je v chápání Boha a člověka. Kalvinista se dívá na Boha a člověka podstatně jinak než arminian. Tyto pohledy se neliší v důrazu na Boží nebo lidskou složku, pokud se regenerace (znovuzrození) týká, jak by se na první pohled zdálo, ale tyto pohledy se rozcházejí v obsahu.

"K" představuje Boha, který regeneruje vyvolené hříšníky,

"A" Boha, který umožňuje všem hříšníkům, aby se svobodně rozhodli, zda chtějí, nebo nechtějí být zachráněni a znovuzrozeni.

"K" představuje tři dokonalé a dokonané počiny trojjediného Boha - Otec neodvolatelně vyvolil předurčeného hříšníka, Syn definitivně zajistil jeho vykoupění a Duch jej účinně a nezvratně regeneruje - vymění mu staré srdce za nové - hříšník je znovuzrozen.

"A" představuje Otce, jehož objektem vykoupění je celé lidstvo, Syna, jenž všem lidem umožnil vykoupění, ale nikomu nezajistil, a Ducha, Jehož pozvání a volání se stává neúčinným, pokud ho lidé odmítnou.

V "K" pohledu pracuje na znovuzrození jednostranně (monergicky) jenom Bůh - nepodmíněným udělením milosti; člověk nespolupracuje ani vírou, protože věří až po znovuzrození.

V "A" pohledu spolupracují (synergicky) na znovuzrození Bůh - nabídkou znovuzrození, a přirozený člověk - vírou před znovuzrozením.

V "K" pohledu všechna sláva náleží pouze Bohu, žádnému přirozenému člověku:

♦ **Přirozený člověk nemůže přijmout věci Božího Ducha; jsou mu bláznovstvím a nemůže je chápat, protože se dají posoudit jen Duchem.** (1. Korintským 2,14)

V "A" pohledu sláva náleží Bohu, jenž inicioval možnost znovuzrození, a přirozenému člověku, jenž tuto možnost realizoval svojí touhou po Bohu a vírou.

"K" vidí přirozeného člověka duchovně mrtvého, naprosto neschopného jakéhokoliv přiblížení se Bohu.

"A" vidí přirozeného člověka jen duchovně nemocného, deformovaného, ale ještě schopného k Bohu nějak, i s pomocí Boží, volat a reagovat.

"K" se dívá na lidskou vůli jako na otroka naprosto zvrácené tělesné přirozenosti člověka. Vůle může ze zvráceného srdce zvolit jen duchovní zlo, tj. úprk od Boha.

"A" nevidí naprostou zvrácenost lidského přirozeného srdce, proto vůle může ještě volit ze srdce buď duchovní dobro, tj. přijmutí Krista, nebo zlo, tj. útěk od Krista.

"K" uznává totální závislost přirozeného člověka na Bohu.

"A" vyznává jistý stupeň přirozené lidské svébytnosti.

Prosím, nedovolme, abychom byli citově ovlivněni teologickými pojmy, dovolme, abychom byli ovlivněni biblickým učením. Moje modlitba je s vámi, kdo toužíte po hlubším poznání Boží velikosti. Nejčastější předmět mé modlitby je, abychom všichni správně pochopili Písmo.

V předešlých dvou číslech ZODU jsme si obšírně podložili biblickými verši první a druhý bod kalvinismu. V čísle 60 "O zkaženosti člověka" a v čísle 61 to bylo "Boží vyvolení". V následujících číslech 63, 64 a 65 postupně probereme a podložíme biblickými verši zbývající tři body, viz tabulka.

Poslední poznámka: Prosím, nezjednodušíme reformovanou teologii pouze na těchto pět bodů kalvinismu, jež byly jen odpovědí na pět článků Remonstrace. Reformovaná teologie, je mnohem obšírnější...

Napsal a z různých materiálů sestavil -pst-

R.C. Sproul: "Willing to Believe", "Chosen by God", "Grace Unknown"
D.N. Steele and C.C. Thomas:
"The Five Points of Calvinism"
"Webster's Dictionary"

PODVOJNÉ PŘEDURČENÍ?

Toto pojednání odpovídá na jeden bod ze zápisu sejití bratří, kde se mimo jiné probíral obsah "Zápasu o duši":

Obsahově posuv v obsahu, zejména v biblické oblasti - převzato učení kalvinismu. Odchytky od našeho učení jsou v oblasti:

zdůrazňuje se predestinace (nejen ke spasení, ale i zatracení).

Celých šestnáct či sedmnáct let svého křesťanského života jsem měl problémy s předurčením a řešil jsem je velmi povrchně - tedy vůbec. Důvod byl jednoduchý. Připustím-li, že Bůh někoho předurčuje ke spasení, potom jiného předurčuje k zatracení - to je to, co nazýváme podvojným předurčením. Dlouho jsem na tuto nelehkou otázku hledal odpověď. Teprve návrat k otcům reformace mi přinesl uspokojující odpověď. Znal ji již Augustin ne před šestnácti lety, ale stoletími!

Problém predestinace nevězel v Bohu, ale v mém antropocentrickém chápání evangelia. Predestinace nebo podvojně předurčení zní zlověstně. Pokud uvažujeme o předurčení k věčnému životu - to je ještě přijatelné, ale předurčit kohokoliv k zatracení, to je nemyslitelné! Před takovým nařčením musíme Boha plného lásky ochránit a před takovou teologií varovat! Proto někdo raději věří jen v předurčení ku spasení, jiný přijímá arminianské stanovisko, že všichni lidé mají šanci, když pozitivně odpoví na láskyplné a nenásilné namlouvání Ducha svatého.

Jestliže existuje předurčení ke spáse, a ne každý je spasen, potom se musíme podívat i na druhou stranu mince. Jestliže mluvíme o Jákobovi, potom nesmíme zapomenout na Ezaua.

Následující řádky v žádném případě nevyčerpávají problematiku podvojně předurčení. Je to pouze zjednodušený princip, náprstek živé vody nabraný z oceánu Božího tajemství.

Symetrické a nesymetrické předurčení

Symetrický pohled je založen na principu symetrie. Bůh zasahuje aktivně u vyvolených i zatracených. U vyvolených aktivně tvoří nová srdce, která kypří, dodává jim živiny a oživeným srdcím skýtá růst ovoci dobrých skutků. V zatracených srdcích se stejným symetrickým úsilím činí aktivně opak. Srdce zatvrzuje, aby byla stále zatvrzejší, aby kameněla a nemohla přinést úrodu ovoce Ducha svatého. Ve vyvolených z jakéhosi duchovně neutrálního stavu aktivně stvořil víru, v zatracených ze stejné duchovní neutrality aktivně stvořil nevíru.

Princip symetrického chápání předurčení vznikl na základě veršů, v nichž Bůh tvoří pravému Izraeli nová masitá srdce, obřezává stará kamenná, ale i zatvrzuje (faraonovi) nebo, že stvořil svévolníka ke svému cíli.

Symetrickému předurčení se nesprávně a hanlivě říká **hyperkalvinismus**. Kalvín nikdy symetrické předurčení neučil a symetrické předurčení nebylo nikdy učením reformace. Kdyby symetrické předurčení bylo platné, potom by byl Bůh nad jakoukoliv pochybnost také autorem hříchu. V Bohu však není nejmenší tmy. Chápat předurčení ke spasení a zatracení jako symetrické počiny Boha je antikalvinismus. To je hlavní důvod, proč lidé úporně odmítají biblické učení o predestinaci. Cítí potřebu chránit Boha z nařčení, že je autorem hříchu. Kdyby bylo symetrické předurčení pravdivé, potom by Bůh vkládal zlo do srdcí jinak mravně neutrálních a celkem slušných lidí.

Naprostá většina těch, kdo chápou obě predestinace symetricky, obejme arminianismus; menšina přijme symetrickou predestinaci, což je nepředstavitelné - chápat Boha, který aktivně způsobuje zlo zatvrzováním srdcí! Symetrie v podvojném předurčení je nesoudržná doktrína, kterou jsem sám, díky nepochopení, dlouhá léta odsouval do ztracena.

Podvojnému předurčení se ale nemůžeme vyhnout, protože jej Bible výslovně učí. Abychom pochopili reformovaný pohled na podvojnou predestinaci, která je, jak již tušíte, **asymetrická**, musíme nejprve pochopit kritický rozdíl mezi Božím pozitivním a negativním usnesením.

- ✓ Pozitivní Boží usnesení, nařízení, výnos, dekret, je, že Bůh aktivně a pozitivně zasahuje do lidských srdcí. Pozitivní Boží usnesení je Jeho záměr pro zdar Božího království a Jeho dobrá práce. Vše dobré, co člověk dělá, je Boží zásluha a sláva.
- ✓ Negativní Boží usnesení je skutečnost, kdy je Bůh pasivní, nezasahuje do lidských srdcí, přechází je, a ponechává přirozené lidi na pospas vlastní vůli. Dá jim více "svobody", což se projeví vyšším sebezotročením a závislostí na zvrácených touhách. Bůh v jejich srdcích zlo nebo nevíru netvoří, nikoho nenutí hřešit.

Negativní Boží usnesení je také Jeho záměr pro zdar Božího království a zlá práce lidí. Vše zlé, co člověk dělá, je jeho vlastní vina, hanba a zodpovědnost.

V asymetrickém reformovaném nebo kalvinistickém chápání je Boží výnos spasení pozitivní, Boží výnos zavržení je ale negativní. Jinými slovy podvojně předurčení je **pozitivní - negativní**. Bůh je pro spasené aktivní v záměrech i v akcích, tj. dobré skutky, včetně hledání a vykročení k Božím světlu, připravuje v člověku Bůh. Pro zavržené je také aktivní v záměrech, ale pasivní v akcích, tj. zlé akce a odmítání Boží milosti činí člověk sám.

V symetrickém antikalvinistickém chápání je Boží výnos spasení pozitivní, Boží výnos zavržení je také pozitivní. Podvojně předurčení je **pozitivní - pozitivní**. Bůh je pro spasené i zavržené aktivní v záměrech a vždy i v akcích, tj. dobré i zlé akce tvoří v člověku Bůh.

PODVOJNÉ PŘEDURČENÍ

**REFORMOVANÝ
KALVINISTICKÝ
ASYMETRICKÝ
POHLED**

**ARMINIÁNSKÝ
ANTIKALVINISTICKÝ
SYMETRICKÝ
POHLED**

SPASENÍ

ZAVRŽENÍ

SPASENÍ

ZAVRŽENÍ

**BOŽÍ
ZÁMĚR**

aktivní

aktivní

aktivní

aktivní

**BOŽÍ
PŘED-
URČENÍ**

pozitivní

negativní

pozitivní

pozitivní

BOŽÍ AKCE

aktivní,
tvoří víru
a připravuje
dobré skutky

pasivní,
ponechává
hříšníky na
pospas jejich
zotročené vůli

aktivní,
tvoří víru
a připravuje
dobré skutky

aktivní,
tvoří nevíru
a připravuje
zlé skutky

Zatvrzení faraonova srdce

Bible učí, že Bůh zatvrzuje srdce. Typickým příkladem je stupňované zatvrzování faraonova srdce:

- ◆ *Ty mu povíš všechno, co ti přikážu, a Áron, tvůj bratr, bude mluvit s faraonem, aby propustil Izraelce ze své země. **Já však zatvrdím faraonovo srdce** a učiním v egyptské zemi mnoho svých znamení a zázraků. Faraó vás neposlechne, ale já vložím na Egypt svou ruku. Vyvedu zástupy svého lidu, syny Izraele, z egyptské země, ale ji postihnu velkými soudy. Egypťané poznají, že já jsem Hospodin, až vztáhnou svou ruku na Egypt a vyvedu Izraelce z jejich středu. (Exodus 7:2-5)*

Bůh zatvrdil faraonovo srdce pro svoji slávu, jako znamení Egyptu i Izraeli, a také proto, aby dosáhl záchranné akce, jež v konci konců je dalším článkem řetězce vedoucího k Jeho věčnému království.

Jak ale může Bůh posléze trestat faraona za jeho zlé činy, když to byl On sám, kdo mu nejprve zatvrdil srdce? Je to spravedlivé? Nečiní vlastně ten, kdo věří, že Bůh zatvrzuje srdce, z Boha původce zla? Tak to vidí každý, kdo se dívá na predestinaci symetricky (ať se týká spasení, zatracení nebo jen skutků, které k těmto konečným stavům vedou). Pavel napsal křesťanům v Římě, kteří smýšleli po lidsku, tedy symetricky:

- ◆ *Jestliže však naše nepravost dává vyniknout spravedlnosti Boží, co k tomu řekneme? Není Bůh, po lidsku řečeno, nespravedlivý, když nás stíhá svým hněvem? (Římanům 3:5)*

Klíč k odemknutí této "záhady" jsme si již výše připravili a přiblížili. Vše záleží na tom, jak chápeme "zatvrzování". Existují jen dva způsoby, jak dosáhnout jakéhokoliv záměru. Jde to buď aktivním, nebo pasivním způsobem. To platí i v našem každodenním životě. Něčeho dosáhneme buď aktivně, že se do věci sami vložíme a změníme nežádoucí

stav, nebo, jak se lidově říká, necháme věc "vyhnít", přenecháme aktivitu jiným, když předpokládáme, že se věc vyřeší v souladu s naším záměrem.

- ✓ *Aktivní Boží zatvrzování faraonova srdce by znamenalo, že by Bůh aktivně pracoval v hlubokých komnatách jeho srdce a tvořil by v něm nové zlé záměry, které by faraonova vůle nutně uskutečňovala, protože vůle je vždy vykonavatelkou tužeb srdce. Potom by autorem zlých "faraonových" počínů byl bezesporu Bůh sám.*

- ✓ *Pasivní Boží zatvrzování je něco úplně jiného. Bůh nepředpokládá jako my, jak se věci budou vyvíjet, Bůh přesně zná hříšné touhy všech srdcí. Vše, co Bůh musí udělat, aby pasivně zatvrdil vybrané srdce, je, že ponechá volnost hříšníkovi. Ten již vykoná špinavou práci sám, ale ponese za ni odpovědnost, i když jeho zlý čin naplnil Boží záměr.*

Bible poskytuje nepřeborné množství příkladů, jež potvrzují koncepci pasivního Božeho soudu.

Boží obecná milost

Abychom plně pochopili pasivitu a aktivitu Božích vyhlášení, musíme si nejprve vysvětlit, co míníme pojmem "Boží obecná milost". To je ta milost, z níž mají všichni lidé bez rozdílu, ať vyvolení nebo zavržení, užitek. Obecná milost zůstává stále milostí. Není to ani Boží povinnost, ani náš nárok. Bůh ji uplatňuje, protože chce, ne proto, že by musel. Kdyby ji v tomto okamžiku odňal, vše by se zhroutilo, a přesto by to byl spravedlivý soud. Bůh nás udržuje z milosti, přestože si jeho "podržení" nezasluhuje ani jeden z nás.

- ◆ *...protože on dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé. (Matouš 5:45)*

Proto i ti, kteří se Bohu vysmívají, mají dostatek chleba, ošacení, střechu nad hlavou, zdraví, všemožné věci pro potěšení, jsou nadáni různými talenty a uměleckými sklony, zručností, inte-

lektem, žijí v prostředí, kde stromy okysličují vzduch a prameny pitné vody vyvěrají ze země. To je jen část "Boží obecné milosti", která více méně slouží všem lidem bez rozdílu. Celý tento svět je obrazem Boží obecné milosti - ať jdeme do opery, zoologické zahrady, na operaci mozku, těšíme se z přátelství, nebo vidíme lásku v pohanské rodině. Můj lékař o mne pečuje s porozuměním jen proto, že jej Bůh omývá Svou obecnou milostí. Vše dobré, co konáme, ať jsme lidé přirození nebo novězrození, je Boží zásluha a Sláva. Nikdo, ať Boha uznává nebo ne, se nemůže vychloubat vlastní dobrotou, dokonalostí nebo dokonce soběstačností!

Nejdůležitější složku Boží obecné milosti si však uvědomuje jen málokdo. Je to Bůh, kdo neustále udržuje lidské zlo na uzdě, aby nekontrolovaně neexplodovalo.

♦ **Zajisté i hněv člověka chválí tě musí a ostatek zuřivosti zkrátíš. (Žalm 76:10)**

Z tohoto verše negativní předurčení k záhubě nebo pasivní zatvrzování přímo vystupuje. Přirozený člověk je duchovně mrtvej, je duchovně naprosto zruinován, proto je schopen každého zla. Prosím přečtěte si článek "O zkaženosti člověka" v ZOD 60 na straně 10. Naprostou duchovní zkaženost definovala dortská synoda takto:

"Naprostá neschopnost - naprostá mravní zkáza: Z důvodu lidského pádu je člověk neschopen vlastní silou přijmout evangelium. Hříšník je mrtvý, slepý a hluchý k Božím věcem. Jeho vůle není svobodná, je otrokem své hříšné povahy, proto si v duchovní oblasti nezvolí - ve skutečnosti ani nemůže - dobro nad zlem. Jeho srdce je nejúskočnější a zoufale zkorumpované. Má-li být hříšník přiveden ke Kristu, je zapotřebí o mnoho více než jen pomoci Božího Ducha - je zapotřebí regenerace (znovuzrození), skrze níž Duch hříšníka duchovně obživí a dá mu novou povahu. Víra není lidským podílem spasení, je to dar a je nedílnou součástí

Božího spasení - je to Boží dar hříšníkovi, není to hříšníkům příspěvek Bohu."

Boží obecná milost, jež svazuje zlo, je zde především pro Boží Slávu a Jeho Království. Zlo, které na světě je, by mohlo být totiž nepředstavitelně horší než to, které dnes Bůh povoluje satanovi, démonům a lidem.

Bůh drží lidské zlo na uzdě. Proto ustanovil veškerou vládní moc: zákony, soudnictví, policii, která nenese meč nadarmo. Daně se platí vládcům, aby vynucovali právo třeba i mečem. Bible jasně učí, že daně se neplatí proto, aby se přerozdělovalo bohatství - nutným máme dávat z lásky, ne z povinnosti. Vlády patří do Boží obecné milosti. Člověk, protože je naprosto zkažen, musí mít nad sebou Bohem ustanovené vlády, které jej mají ochraňovat. Abychom nemohli nekontrolovaně a svobodně vylít ze svých srdcí, co v nich skutečně je, Bůh nás všechny svou obecnou milostí drží na co nejkratší uzdě. Jen díky tomu svět není tak hrozný, jak by mohl být. Otázkou není, proč Bůh dopouští tolik zla; otázkou je, proč uplatňuje tolik trpělivé obecné milosti, že v nás zbytek zuřivosti ještě krotí? Proč stále shovívavě snáší ty, kteří stejně propadli Jeho hněvu? Proto, aby na spasených i zatracených ukázal svoji **moc a slávu**, která vede k Jeho vítěznému Království.

♦ *...Bůh snášel s velikou trpělivostí nádoby hněvu, připravené ke zničení, protože chtěl ukázat hněv a oznámit svou moc. (Římanům 9:22)*

Kdyby Bůh povolil uzdu jen o něco více, ale zdaleka ne úplně, život na této zemi by byl nesnesitelný. Zničili bychom se navzájem. Všichni známe plno "dobrých" lidí. Jsou dobří, protože je jejich podstata dobrá? Nebo proto, že je Bůh "omezuje" natolik, že nemohou "svobodně" vylít ze srdce to, co v něm skrývají? Jsme-li slušní lidé, tak to jenom proto, že Bůh drží každého z nás na krátké uzdě, jsme ponořeni v Boží obecné milosti. To, že vnímáme "dobro" přirozeně hříšných lidí, není jejich, ale

26 ZÁPAS O DUŠI

Boží zásluha. Bůh i nevyvolené ve své obecné milosti stále udržuje od úplného propadu a okamžité zkázy. Mějme biblickou perspektivu Boha a člověka:

♦ ... *Ať se ukáže, že Bůh je pravdivý, ale každý člověk lhář*; ... (Římanům 3:4)

Jak vidí přirozenou "dobrotu" lidí Písmo?

♦ *A cokoli není z víry, je hřích.* (Římanům 14,23)

To je krajní obvinění všech "ctností" přirozených lidí, které nepramení ze srdce, jež je pokorné a závislé na Boží milosti. Hrozné postavení lidského srdce nebude nikdy rozpoznáno lidmi, kteří toto postavení vnímají pouze ve vztahu k druhým lidem. Výše uvedený verš dává jasně najevo, že zkaženost je naše postavení především ve vztahu k Bohu a až na druhém místě ve vztahu k lidem. Pokud nezačneme na tomto místě, nikdy nepochopíme úplnost naší přirozené zkaženosti a bezmocnost.

Vše, co Bůh udělá, když má v záměru zatvrdit čísi srdce, je to, že mu jen o něco povolí uzdu, dá mu větší prostor působení a dotýčný se okamžitě rozběhne směrem pryč od Boha. Když Bůh pasivně, ale kontrolovaně někomu zatvrzuje srdce, neomezí mu svobodu, naopak, dá mu více svobody. Takový člověk, protože je duchovně mrtev, nemůže jinak než svobodně poslouchat své srdce, jež je nejuškočnejší. Kdopak je zná? První, kdo nezná vlastní srdce, jsem já sám. Naše modlitba - "ale zbav nás od Zlého", není bez obsahu. Jinými slovy říká: Bože, nepovol - drž moji tělesnou "svobodu" na uzdě.

Se studem vzpomínám na dobu, kdy jsem říkal nebo napsal, že jsem hledal a rozhodl se pro Pána Ježíše Krista ze své svobodné vůle, dříve než mne znovuzrodil. Cožpak může tělesný člověk chápat věci Božího Ducha?! Svobodně, "utržen" z Boží uzdy, poslouchaje své srdce ztotočené hříchem, bych tryskem uháněl co nejdál od Pána až do úplného odloučení - což je peklo. Peklo je naprostá ohnivá svoboda od Pána. Když Bůh přirozeným lidem

povolí provaz, aby se svobodně rozběhli, tak se na něm sami, bez nátlaku a svobodně oběsí jako Jidáš a nemohou vinit Boha, že jim dal svobodu! Bůh žádné zlo v lidských srdcích netvoří.

Chci, aby nám všem bylo jasno. Po regeneraci, po znovuzrození, Bůh již nikoho v duchovní oblasti nedrží milosrdnou silou obecné milosti na uzdě, ale ponechává plnou svobodu, protože znovuzrozený dostal nové srdce, které opravdově touží po Bohu, a chce svobodně zůstat u Pána. Znovuzrozený pozná, když se klopytnutím od Pána odchýlí. Bůh aktivně, svou zvláštní (ne obecnou) milostí, připravuje nové dobré skutky v srdcích svých vyvolených. Oni jsou Jeho zvláštní lid, který si buduje pro sebe. Oni je s radostí uskutečňují vůli, protože ta nikdy nejde proti srdci.

✓ *Obecná milost projevovaná přirozeným lidem je pozitivní, protože Bůh omezuje zlo, neguje negativum. Ve skutečnosti Bůh obecnou milostí neustále udržuje jejich srdce ve zkroceně zuřivosti - jejich pravá povaha je nekontrolovaná zuřivost. Udělení lidské "svobody" (omezení krocení zuřivosti) je Jeho spravedlnost a soud.*

✓ *Zvláštní milost je také pozitivní, protože tvoří dobro, činí pozitivum pozitivnějším. Udělení Boží svobody je Jeho zvláštní milost ke spasení.*

Bůh nekoná nic negativního. Jeho negativní zavření je ve skutečnosti pozitivní akce, mínus krát minus je plus.

Dějiny, přítomnost i budoucnost, jsou a musí být stanoveny Bohem. Kdyby je ustanovovaly svobodné vůle lidí, dávno by už bylo všechno v pekle a vyvolení by nikdy nedospěli do věčného Božího království. Všichni lidé jsou určeni skrze obecnou milost k užítku Kristova kříže. Bůh je ochráncem všech, Spasitelem jen věřících.

♦ *Proto se namáháme a zápasíme, že máme naději v živém Bohu, který je Spasitel (ochráncem NBK) všech lidí, zvláště věřících.*

(1. Timoteovi 4:10)

Bůh je opravdu jistým způsobem "Spasitelem" světa. Všichni lidé tedy nejsou určeni k dobrodiní plynoucí z Kristova kříže tímž způsobem. Všechno Boží milosrdenství - vycházejícím sluncem počínaje, přes omezování lidské zvrácené svobody, až po kázání evangelia po celém světě konče - je možné jen kvůli kříži. Bůh vyvolil svůj lid kvůli Sobě. Kvůli vyvoleným byl Ježíš ukřižován, a kvůli vyvoleným udržuje celý svět v obecné milosti než vejde plný počet pohanů. Kvůli kříži a vyvoleným se těší značné obecné milosti i ti, kteří propadli Jeho hněvu.

Záměrné pasivní Boží zatracení

Podívejme se na několik příkladů. Satan, démoni a přirození lidé, ti všichni jsou zaměstnanci Boha. Čím větší světská moc jim byla dána, tím významnější Boží historii uskutečňují. Říká se, že moc korumpuje, a absolutní moc korumpuje absolutně. Taková rčení mají svůj důvod - historie nezná mnoho osvěcených absolutních vládců. Ať to byl Stalin, Hitler, Achašveroš nebo faraon. Tito neobyčejní smrtelníci měli ve svých královstvích nesrovnatelně volnější ruce než obyčejní smrtelníci. Rozhodovali o životě a smrti svých poddaných. Bůh záměrně uvolnil tlak své ruky, která tyto vládcy udržuje v mezích. Jejich srdce zuřivě explodovalo, aby nevědomky vyplnili historii určenou Bohem, která vede v konci konců k Božím království.

O faraonovi jsme se již zmínili. Ten vykonal dobrou Boží vůli svojí zlou vůlí. Jako každý jiný člověk, byl v Božím záměru, oslavil svým zlým konáním Boha, aniž by sám chtěl nebo o tom věděl. Vševedoucí a Všemohoucí nemůže zůstat neoslaven jakýmkoli našim činem, zlým nebo dobrým. Kdyby jen jeden čin nebo událost nebyl součástí Jeho záměru, nebyl by Bohem, protože by ztratil kontrolu nad vším co je.

Další příklad je Jidáš

Ani satan, ani farizejové, ani Pilát, ani dav, ani Jidáš neustanovili, že v historii, v čase a prostoru bude ukřižován Syn

Boží, druhá osoba Boží svaté trojediné hlavy, jenž účinně vykoupil Svůj svatý lid. Jak by mravenčí stvoření mohlo něco takového učinit? Ukřižování Stvořitele ustanovil přece Bůh Otec, jenž tento svatý lid vyvolil!

♦ ***Byl k tomu předem vyhlédnut před stvořením světa a přišel kvůli vám na konci časů. (1. Petr 1:20)***

Ukřižování Pána Ježíše Krista byl Boží záměr, ne lidský. Bůh je vždy a bez výjimky aktivní v záměrech v celé historii od posledního neutrina až po ukřižování svého Syna. Přece si nepřejeme, aby se cokoliv přihodilo bez Jeho dopuštění.

Když Bůh pasivně zatvrzuje srdce, velmi často (ne-li vždy), používá k zprostředkování této práce satana. Satan je bohem a otcem všech přirozených lidí, i těch, kteří jsou předurčení ke spasení, ale nebyli ještě znovuzrozeni. I vyvolení spasení jej před svým duchovním znovuzrozením, ve své tělesné přirozenosti poslouchají.

♦ ***Tu vstoupil satan do Jidáše, nazývaného Iškariotský, který byl z počtu Dvanácti. Odešel, aby se domluvil s velekněžími a veliteli stráže, že jim ho zradí. (Lukáš 22:3-4)***

Satan ovlivnil svého syna Jidáše. Jidáš uposlechl svého otce a pána nadzemských mocností. Bůh nezabavil Jidáše od Zlého, jak se máme modlit, ale dopustil, aby do Jidáše vstoupil. Bůh pasivně zatvrzuje satana i Jidáše. Každý koná to, co v něm již je. Bůh dá více svobody satanovi, ten dá tolik svobody, kolik mu je dovoleno Bohem, svým synům a poddaným, ať je to Jidáš, nebo Franta ze Lhoty. Všichni, kdo patří světu, tedy celý svět, leží v tom Zlém. Děti Boží nejsou ze světa, patří Bohu a Jeho království.

♦ ***Víme, že jsme z Boha, kdežto celý svět je pod mocí Zlého. (1. Jan 5:19)***

Jidáš měl předurčený úkol, za který nese veškeré následky, protože zradil dobrovolně. Bůh mu zradu do srdce nenaočkoval, tu tam už měl. Ani by o ní "nevěděl", kdyby Bůh nedopustil, aby si

Jidáš své věrolomné srdce sám ohmatal. Bůh mu dal jenom více svobody, Bůh stáhl část své obecné milosti, které se těší všichni včetně satana. Bůh Jidáše pasivně zatvrdil, negativně zatratil (což je pozitivum) a současně nad ním vykonal svůj spravedlivý neodvolatelný soud. Bůh Jidáše do ničeho nevmanipuloval, Jidáš po uvolnění Boží obecné milosti vykonal svůj úkol - utíkal v souladu se svojí svobodnou vůlí od Boha (zradil Jej) ke svým třiceti stříbrným...

Vědomí vlastní slabosti vidím ve slovech modlitby: neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od Zlého! Každý z nás lidí by mohl stát na Jidášově místě, kdyby nám Bůh odepřel jen trochu své obecné milosti. Jste spokojeni sami se sebou, považujete se za docela slušné a lidsky řečeno dobré lidi? Děkujte s plácem a třesením za Jeho obecnou milost, jež vás vyzvedla a udržuje bez vaší zásluhy vysoko nad dnem, protože On tomu tak chce, Jeho rada tak rozhodla kvůli Němu, ne kvůli vám!

Hněv člověka bez výjimky musí chválit Boha! Každý úkol je určen, ale On vždy vítězí! Jidáš měl předem určený úkol. Kdyby Boží pasivní zatvrzení nebo zatracení Jidáše selhalo, kdyby se Bůh přepočítal v dávkování "svobody" v satanově a Jidášově srdci, celý záměr spásy by se zhroutil, všichni předurčení by byli bez Spasitele a bůh by nebyl Bohem. Jidáš byl jen kolečkem, jen jedním z myriád článků, které vedly k uskutečnění Boží historie - k ukřižování Božího Syna.

♦ *Ježíš mu odpověděl: "Příteli, konej svůj úkol!" Tu přistoupili k Ježíšovi, vztáhli na něho ruce a zmocnili se ho. (Matouš 26:50)*

Jidáš, tak jako každý jiný zlosyn, dal svým zlým činem průchod Boží slávě. Nikdy nebylo, aby Jidášův specifický úkol nebyl Bohu znám:

♦ *"Ale někteří z vás nevěří." Ježíš totiž od počátku věděl, kteří nevěří i kdo je ten, který ho zradí. (Jan 6:64)*

Bůh pasivně učinil a aktivně stvořil vše, co bylo Jeho záměrem. Jeho konání nemá nejmenšího stínu zla, je jen dobré, spravedlivé a vždy k Jeho slávě:

♦ *Hospodin všecko učinil pro sebe samého, také i bezbožného ke dni zlému.*

(Příslaví 16:4)

Každý, kdo je Božím dítětem, není jím proto, že se svobodně a lidsky rozhodl, ale proto, že si jej Bůh stvořil a uhnětl pro sebe a pro svoji slávu:

♦ *...každého, kdo se nazývá mým jménem a koho jsem stvořil ke své slávě, koho jsem vytvořil a učinil.*

(Izajáš 43:7)

Příklad Jóba

Biblický text nám názorně ukazuje, jak Bůh uvolňuje satana, jak mu poskytuje větší, přesto však omezenou svobodu. Bůh povolil satanovi uzdu, aby se dotkl Jóbova zdraví, ale ne života.

♦ *... "Ale jen vztáhni ruku a dotkni se jeho kostí a jeho masa, hned ti bude do očí zlořečit." Hospodin na to satanovi odvětil: "Nuže, měj si ho v moci, avšak ušetř j jeho život." (Jób 2:5-6)*

Satan má jen tolik svobody, kolik Bůh dopustí. Satan nemůže nikoho více svádět ani nikomu více škodit, než Bůh dopustí. Každý přirozený člověk podlehe satanovi jen natolik, kolik obecné milosti mu bylo Bohem vyměřeno. Jób vydržel jenom proto, že jej nemohla opustit Boží zvláštní spásná milost vyhrazená pro Boží lid, přestože obecnou milost Bůh Jóbovi v jistých oblastech značně omezil - vždyť vše ztratil, včetně dětí.

Bůh používá zlé, "osvobodí" je od Sebe Samého prostřednictvím satana, aby vykonal skrze svou vůli Jeho záměr. Bůh ale nikomu zlo nevnučuje. Jeho akce je vždy v konci konců spásná, vykupující a vítězná nad zlem. Satanovo, démonské a lidské zlo nemůže omezit Boží svrchovanost, protože jejich zlo je v Božím poddanství - pracuje pro Boha, aniž by si to ti zlí uvědomovali. Nakonec Bůh přemůže smrt.

- ◆ Což se smí sekera holedbat nad toho, kdo jí seká? A pila povyšovat se nad toho, kdo jí řeže? Jako by metla mohla švihat toho, kdo ji zvedá, nebo hůl se vynášet, že není dřevo." (Izajáš 10:15)

Znovu chci zdůraznit, aby nedošlo k nedorozumění, že výše uvedený text musíme vidět v souvislosti pasivního předurčení. Bůh pasivně seká, řeže, švihá nebo zvedá hůl. Verše si nemožnou protiřečit. Bůh je Ten, kdo uvolňuje; negativně aktivní jsou satan, démoni a lidé.

Devátá kapitola Římanům zasluhuje zvláštní pozornost

Uvedme si několik veršů zatím bez rozboru:

- ◆ (9) Slovo zaslíbení zní takto: 'V určený čas přijdu, a Sára bude mít syna.' (10) A nejen to: Také Rebeka měla obě děti z téhož muže, z našeho praotce Izáka; (11) ještě se jí nenarodily a nemohly učinit nic dobrého ani zlého. Aby však zůstalo v platnosti Boží vyvolení, o kterém bylo předem rozhodnuto (12) a které nezávisí na skutcích, nýbrž na tom, kdo povolává, bylo jí hned řečeno, že starší bude sloužit mladšímu. (13) Neboť je psáno: 'Jákoba jsem si zamiloval, ale Ezaua jsem odmítl.' (14) Co tedy řekneme? Je Bůh nespravedlivý? Naprosto ne! (15) Mojžíšovi řekl: 'Smiluji se, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji.' (16) Nezáleží tedy na tom, kdo chce, ani na tom, kdo se namáhá, ale na Bohu, který se smilovává. (17) Písmo přece říká faraónovi: 'Vyzdvihl jsem tě, abych na tobě ukázal svou moc a aby mé jméno bylo rozhlášeno po celé zemi.' (18) Smilovává se tedy, nad kým chce, a koho chce, činí zatvrzelým. (19) Snad mi řekneš: "Proč nás tedy Bůh ještě kárá? Může se vůbec někdo vzepřít jeho vůli?" (20) Človče, co vlastně jsi, že odmlouváš Bohu? Řekne snad výtvar svému tvůrci: "Proč jsi mě udělal takto?" (21) Nemá snad hrnčář hlínu

ve své moci, aby z téže hroudy udělal jednu nádobu ke vznešeným účelům a druhou ke všedním? (22) Jestliže Bůh chtěl ukázat svůj hněv a zjevit svou moc, a proto s velkou shovívavostí snášel ty, kdo propadli jeho hněvu a byli určeni k záhubě, (23) stejně chtěl ukázat bohatství své slávy na těch, nad nimiž se smiloval a které připravil k slávě - (24) na nás, které povolal nejen ze židů, ale i z pohanských národů. (25) Jak je psáno u Ozeáše: Lid, který není můj, povolám za svůj lid a Nemilovanou nazvu Milovanou.

Tyto verše zasluhují zvláštní pozornost. Jenom symetricky chápající mohou namítat: "Proč nás tedy Bůh ještě kárá? Může se vůbec někdo vzepřít jeho vůli?" Snad Bůh dá a v blízké budoucnosti se soustředíme právě na předešlé verše.

Závěr

- ✓ Ne každý člověk je předurčen ke spasení.
 - ✓ Z toho vyplývá, že jsou někteří vyvolení a jsou i ti, kdo nejsou vyvolení.
 - ✓ Předurčení je "podvojně".
 - ✓ Musíme být nadmíru obezřetní, abychom nechápali předurčení symetricky.
 - ✓ Bůh netvoří hřích v srdcích hříšníků.
 - ✓ Vyvolení obdrží milost, jež nepopírá spravedlnost; nevyvolení obdrží spravedlnost. (Ať nám ani na mysl nepřijde: Když nemohou obdržet milost všichni, tak ať raději nikdo!)
 - ✓ S nikým Bůh nenaloží nespravedlivě.
 - ✓ Boží pasivní zatvrzování srdcí je trest za hřích, který je v srdci hříšníka skutečností. (Kdo křivdí, ať křivdí dál... Zj. 22:11)
 - ✓ Boží volba vyvolených je naprosto svrchovaná, tj. nepodmíněná žádnou akcí (ani skutkem víry) duchovně mrtvého člověka.
 - ✓ Ani jedno Boží rozhodnutí však není nahodilé - je podmíněno Jeho svatou povahou, rozhodnutím Jeho trojjediné rady - co se Mu líbí, to uskuteční!
- Ch. H. Spurgeon** byl třicet let pastorem sboru Metropolitan Tabernacle v Londý-

ně. Byl jedním z nejváženějších pastorů své doby. Jeho kázání mělo moc získávat duše pro Krista. Ale jaké bylo jeho evangelium, které drželo tisíce lidí v okouzlení každý týden a mnohé přivedlo ke Spasiteli?

"Podle mého názoru neexistuje žádné kázání Krista, toho ukřižovaného, pokud nekážeme to, co se v těchto dnech (1897 pozn. překladatele) označuje jako kalvinismus. Je to ale pouze přezdívka; kalvinismus je evangelium a nic jiného. Nevěřím, že kážeme evangelium, pokud nekážeme Boží svrchovanost v udílení Jeho milosti a pokud nevyvyšujeme Hospodinovu vyvolující, nezměnitelnou, věčnou, nezaměnitelnou a dobývající lásku. Rovněž nevěřím, že můžeme kázat evangelium, pokud ho nezaložíme na speciálním a omezeném vykoupení Jeho vyvolených a vybraných lidí, jež Kristus vydobyl na kříži, a také nemohu přijmout evangelium, které nechá svaté odpadnout poté, co byli povoláni." (Autobiography. Vol. 1. Edinburgh, Banner of Truth Trust 1962, orig. 1897, str.168.)

Pokud máme potíže přijmout Boží podvojně předurčení, zřejmě nemáme v srdci zažítu naprostou neschopnost - naprostou mravní zkázu a úpadek - naprostou mrtvost člověka v duchovní oblasti, která může být pochopena jenom Duchem a skrze Ducha. Bůh nikoho do zatracení předurčovat nemůže - bez Jeho svrchované milosti už zatraceni jsme. Zatraceni jsme už ve chvíli početí. Adam nás všechny přivedl ke zkáze, Kristus zastoupil své vybrané stádce pro spásu. Bůh předurčil vyvolené jen ku znovuzrození, ostatní ponechává na pospas "svobodě" jejich vůle. Pochopme, že se člověk nerodí mravně neutrální, ale poznamenaný hříchem. Kdyby se člověk rodil mravně neutrální, potom by byl protest proti podvojnému Božím předurčení opodstatněný, protože Bůh by musel předurčovat ke spásě i k zatracení symetricky. Lidský, lépe humanistický nebo antropocentrický, pohled nám namlouvá vrozenou

mravní neutralnost člověka. Proto si chceme zachovat svobodu volby, být nezávislí a svobodně rozhodovat, co je pro nás dobré, přijatelné, a co ne. Proto lneme, jako já po sedmáct let, k arminianistickému pohledu. Ten má filozofické kořeny mimo jiné ve vrozené mravní neutralitě člověka - jinak by nemohl chápat Boží podvojně předurčení symetricky. Moje modlitba je s vámi, kdo duchovně bojujete. Jedno je hlásat Boží svrchovanost, a druhé ji dovést do důsledků, které Boha nekonečně umocňují. Čím větší je On, tím jsme nepatrnější. Vše, co existuje, je Jeho milost.

✓ Vše dobré, co činíme, je Jeho zásluha: On novězrozené aktivně buduje, tvoří, staví a vysazuje na horu dobra - to vyžaduje Jeho práci. On přirozené (nespasené) lidi Svoji obecnou milostí drží na uzdě, ochraňuje je od naprostého chtěného volného pádu na dno zla - to také vyžaduje Jeho práci.

✓ Vše zlé, co činíme, je naše vina, a Jeho spravedlivý soud: Jeho soud vězí v tom, že odejme část Svě udržující obecné milosti a přirozený člověk se vždy rozběhne od Něho a začne se propadat. Pád nepotřebuje Boží asistenci, ani Jeho práci.

Přemýšlejme o tom.

Inspirován knihou R.C. Sproula:
"Chosen by God" připravil -pst-

EVANGELIUM - MOC BOŽÍ, NIKOLIV LIDSKÁ

◆ *Nestydím se za evangelium: je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří, předně pro Žida, ale také pro Řeka. (Ř 1,16)*

Zcela jistě je náš velký a slavný Pán Bohem, který jako jediný má moc a schopnost zachránit člověka, a je Bohem, který přesahuje naše omezené chápání. Právě tuto Jeho moc jsme i my sami zakusili ve svých životech. Hospodin nás zachránil z našich hříchů a my už neznáme v celém vesmíru nic

sladšího a příjemnějšího než si každý den kleknout před ním a děkovat mu za to, co pro nás učinil na kříži ve svém Synu. Jako nové stvoření už neznáme žádnou větší rozkoš než Jeho přítomnost a poznání Jeho slávy. Všechno se změnilo a staré věci pominuly. On sám je nyní konečným cílem našeho života a my ho toužíme milovat každý den víc a víc. To je náš celoživotní program, ba co víc, je to program na celou věčnost. Tak Bůh ze své věčnosti a se svou věčností vstoupil do našich maličkých životů. Svět stále přichází se svou nabídkou, ale když zůstáváme v Boží přítomnosti, žádná z návnad tohoto světa, který celý leží ve zlém, už nemá tu moc, aby nás od Boha odtrhla. A i když se stane, že se na chvíli odkloníme, náš dobrý Pán si nás vždy přitáhne zpět na ten správný kurz, protože podstatou Jeho charakteru, samotným jádrem Jeho existence, je Jeho věčnost. Přesně tak, jak to čtete v Písmu:

♦ *Jsmo-li nevěrní, on zůstává věrný, neboť nemůže zapřít sám sebe.*
(2. Timoteovi 2,13)

Položme si hned na začátku několik otázek o tom, co my, už znovuzrození křesťané, vlastně hledáme v křesťanské službě. Nejprve, co hledat nemáme a nesmíme. Nehledáme, nesmíme hledat a nehledejme vlastní slávu. V evangeliu podle Jana 5,44 čtete něco, co je mnohem důležitější, než se může na první pohled zdát:

♦ *Jak byste mohli uvěřit, když oslavujete sebe navzájem, ale slávu od samého Boha nehledáte!* (Jan 5,44)

Jak málo tomu rozumíme! Já jsem první z těch, kteří tomuto verši málo rozumí. Dozvídáme se jednu šokující věc: pokud hledáme svou vlastní slávu v této službě, tedy to, aby naše jméno bylo známé, aby o nás lidé mluvili, abychom měli dobrou pověst a všechny ty věci, které naše pyšné srdce neustále vyplavuje na povrch, stává se to nepřekonatelnou překážkou ve víře v Boha. Tyto dvě věci se totiž vylučují, protože Bible povoluje v životě křesťana jen jeden

jediný objekt chvály: *Pána Ježíše Krista (1K 1,31).*

Jakýkoliv jiný objekt chvály v životě Božího dítěte je úplně nesprávný a hříšný. Chceme Bohu věřit, že On je dost mocný na to, aby zachraňoval lidi na tomto místě a v tomto čase? Chceme věřit, že Jeho paže je na to dost silná a že stačí jen to, aby vztáhl ruku a milostivě na nás pohlédl a svrchovaně zachraňoval ztracené hříšníky z jámy pekla? Opravdu to chceme? Pak se ale musíme zcela vzdát touhy po vlastní slávě a pokorně na kolenou přijít před něj a poprosit o odpuštění, že tak často hledáme právě svou slávu, a hned po přijetí tohoto odpuštění ještě zůstat na kolenou a prosit o sílu hledat Jeho a jen Jeho a navždy jen Jeho slávu. Protože Jeho sláva je věčná a přesahuje úplně všechno. Intenzivně máme chtít a toužit po tom, co chtěl i prorok Izaiáš, když křičí a volá na Pána slávy:

♦ *Kéž bys prorhl nebesa a sestoupil dolů, hory by se před tvou tvář potácely.* (Iz 63,20)

To má být obsahem naší pokorné modlitby. To je to, co máme úpěnlivě hledat před tvář Stvořitele. Aby sestoupil na toto místo bídy, hříchu a lidské zkaženosti a aby se v Jeho přítomnosti rozplynuly hory zatvrzelé pýchy, aby v Jeho přítomnosti lidé poznali, že jsou hříšní a že jen On je svatý, aby poznali, že jsou nazí, až ho uvidí oblečeného v důstojnosti Jeho slávy. Ano, aby v Jeho přítomnosti lidé tam, kde jsou, poznali, že jsou vinni a že jejich dluh je nekonečný. Ano, aby Duch účinně působil a usvědčoval z hříchu. Modlit se, abychom my sami na sobě nesli Jeho slávu a Jeho spravedlnost a aby je naše životy usvědčovaly vždy, když se s námi setkají. Nemylme se a ani nebudme naivní ve své neznalosti. Pokud sám Pán neseštopí na toto bídné místo, plné nepravosti a pýchy, všechna naše snaha, naše pozvání, naše kázání, naše rozhovory, to všechno bude marné a nepřinese ovoce. Jen On sám může zachránit člověka a my

nesmíme ani na chvíli zapomenout, že jsme jen hliněné nádoby. Naše vlastní neschopnost vykonat cokoliv dobrého ze sebe už ani nemůže být v Bibli popsána víc. V čem spočívá sláva nádoby? Nádoba je sama o sobě ničím. Slávou nádoby je její obsah. Co nebo lépe kdo je naším obsahem? Naším obsahem má být Hospodin. Obsahem našich životů. Přinesme mu sami sebe. Nabídneme se mu bezpodmínečně jako nádoby na Jeho slávu. Nechme se formovat do podoby obrazu Jeho Syna. Přinesme mu to, po čem tolik touží. Přinesme mu absolutní poddání se. On je toho hoden a právem mu to náleží. Protože za mě nikdo jiný kromě něj nezemřel. On dal sám sebe. Nyní mu my vydejme sebe.

Ptám se tedy: Chceme to? Chceme to, ať nás to stojí cokoliv? I když nás to bude stát všechny naše nejskrytější tužby a sny? Opravdu to chceme? Pokud je naší odpovědí upřímné ano, pak jsme vykročili správným směrem. Nejsme-li však schopni říci ano, pak padněme na tvář a prosme o zmocnění, hledaje svobodu od svého vlastního já. Hledejme, dokud to nenajdeme a prosme, dokud to nedostaneme. Držme se směle Jeho zaslíbení, vždyť nás k tomu On sám povolal.

Tolik k tomu, co se týká vztahu s naším Králem, o tom, jaký tento vztah má být a jaký být nemá, o tom, co v tomto vztahu hledat, a co ne. K tomu však patří ještě jedna věc, a to je náš vztah k našim bratrům a sestrám a také náš vztah k lidem, kteří jsou mimo.

V témže Janově evangeliu, o kousek dál, ve verši 6,26, čteme důležité konstatování:

♦ *Ježíš jim odpověděl: "Amen, amen, pravím vám, hledáte mne ne proto, že jste viděli znamení, ale že jste jedli z těch chlebů a nasýtli jste se."*

Je tu vždy určité nebezpečí pro náš život. Jaké nebezpečí? Hrozba, že uprostřed samotné Boží přítomnosti (Ježíš Kristus jako Bůh zjevený v těle je blízko a uprostřed toho zástupu,

o němž mluví evangelista Jan) myslíme na svoje já, hrozba, že uprostřed všech divů a zázraků, které takováto manifestace Boží přítomnosti s sebou vždy přinese (čteme, že Ježíš mezi nimi učinil zázraky), hledáme uspokojení svých vlastních potřeb. Říkáme: "Ano, Bože, chceme vidět Tvou slávu" a jsme v tom celkem upřímní. Hned nato si však v koutku svého srdce tiše pomyslíme: "Pane, co z toho budu mít já?" Mluvíme teď hlavně za sebe, protože to je to, co si právě v souvislosti s vlastní službou tolik uvědomuji. Ten tichý, zákeřný hlas, který stále opakovaně říká: "No dobře, ty budeš sloužit Bohu a hledat Jeho slávu, ale co z toho budeš mít?" Je to hlas zákeřný a často ho v návalu dne ani nezpozorujeme. A potom večer, když sami sedíme doma nebo ležíme v posteli, se najednou ozve hlasitěji a do našeho srdce se vylíjí potoky sebelibosti a hořkosti. Biblická léčba je jednoduchá a přímá. Naše já musí být ukřižováno a musí zemřít. Musíme naplno a osobně prožít to, o čem mluví apoštol Pavel v Galatským 2,20:

♦ *Jsem ukřižován spolu s Kristem, nežiji už já, ale žije ve mně Kristus. A život, který zde nyní žiji, žiji ve víře v Syna Božího, který si mne zamiloval a vydal sebe samého za mne.*

To je to, co tolik potřebujeme - aby už nežilo naše já. Náš nepřítel číslo jedna, sebeláska, musí vykrvácet na kříži, aby v našem srdci mohla přebývat skutečná Kristova láska, o níž čteme v 1. Korintským 13. Tato pravá láska (řecky agapé) už ve svém slovníku nezná slova jako: *já, moje, pro mě, sebe, mne atd.* Místo toho má nový slovník, v němž nejčastější slova jsou: ty, on, ona, pro něj, jemu, jim atd. Ptám se znovu: Chceme to? Chceme umřít sobě a svému já, abychom mohli žít pro druhé? Chceme opravdu sloužit lidem a zapomenout slovo já? Chceme smýšlet tak jako Kristus? V epištole Filipským čteme:

♦ *V ničem se nedejte ovládat ctižádostí ani ješitností, nýbrž v pokoře pokládejte jeden druhého za přednějšího*

než sebe; každý ať má na mysli to, co slouží druhým, ne jen jemu. Necht' je mezi vámi takové smýšlení, jako v Kristu Ježíši: Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. (Fp 2,3-7)

Chceme to? Je to opravdu touha našeho srdce? Chceme pravdu pokládat za přednější než sebe? Nebudme naivní ani tentokrát. Tato služba nás bude něco stát. Bude nás stát všechno sobectví, sebelásku, sebelítost, pýchu, povyšování se, hledání vlastního štěstí a všechny podobné já-hříchy, jimiž jsme od svého narození vinni před Bohem. Jsme ochotni? Pokud je naší odpovědí upřímné ano, pak jsme vykročili správně. Pokud ale nejsme schopni odpovědět ano, pak padněme na kolena a hledíme zmocnění, hledíme svobodu od vlastního já. Hledíme to, dokud to nenajdeme, a prosíme, dokud to nedostaneme. Vždyť náš Otec nám nedá kámen, když budeme prosit o rybu. Víme přece, jaký má náš Otec charakter, a už víme, že nemůže zapřít sám sebe.

Položme si nyní ale druhou otázku. Co nabízíme, nebo lépe řečeno chceme nabídnout, nespaseným lidem? Co je obsahem našeho poselství pro ně? Co jim přinášíme? I tentokrát se musíme podívat do Bible, jediné autority pro naši víru. Podívejme se nejprve, proč Ježíš přišel na tuto zem zemřít. Odpověď najdeme u Matouše 1,21:

♦ *Porodí syna a dáš mu jméno JEŽÍŠ; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.*

Biblický text je jasný a srozumitelný. Boží Syn Ježíš se narodil jako syn člověka v lidském těle, tedy věčný Hospodin se stane skutečným člověkem. Mohli bychom ještě dlouho mluvit o tom, že tento verš jednoznačně dokazuje, že Ježíš je Hospodin, jenž se stal člověkem, ale to není tentokrát naším cílem. Tentokrát nás nezajímá ani tak to, jak přišel, ale spíše proč a s jakým

cílem přišel. Ježíš přichází řešit skutečný problém člověka - hřích. Všechny ostatní problémy jsou podle Bible pouze přímou nebo nepřímou formou následku tohoto hlavního problému, tedy hříchu. V tom si musíme několik věcí vysvětlit a mít v nich jasno. Viděli jsme, že Ježíš přišel vysvobodit svůj lid od hříchu. Tečka. Nic víc a nic míň.

Podívejme se nyní do knihy Skutků na život první církve, kde ve verši 10,43 čteme:

♦ *Jemu všichni proroci vydávají svědectví, že pro jeho jméno budou odpuštěny hříchy každému, kdo v něho věří.*

Vidíme Petra, jak přichází do domu pohana Kornélia a zvěstuje mu evangelium. A nyní pozor: Co Petr nabízí Kornéliovi? Co je obsahem evangelia zvěstovaného apoštolem Petrem? Je to skutečnost, že pokud Kornelius uvěří v Ježíše, získá řešení všech problémů nebo nejkrásnější manželku nebo lepší společenské postavení? Vůbec ne. Petr nabízí pouze jednu jedinou věc: odpuštění hříchů. Nic víc a nic míň. A my nemáme právo a nesmíme nabízet lidem něco jiného. Jsou pro to dva zásadní důvody.

První je ten, že žádný větší dar než odpuštění hříchů ani neexistuje, takže nabízet něco jiného (např. že Bůh danému mládenci vrátí vztah s dívkou, která ho opustila, nebo že mu Pán zabezpečí byt, aby se mohl dříve odstěhovat od rodičů) vždy znamená nabízet méně, než nabízí Pán. Žel to je to, co se dnes v církvi tak často nabízí. Jenže Bible nic takového netvrdí a my musíme poslouchat Boží slovo ve všem.

Ten druhý důvod je, že jiná nabídka nebude pravdivá a my budeme lidem lhát. Položím ti nyní jednu otázku. Byl jsi vždy šťastný od té doby, co jsi Boží dítě? Samozřejmě, že ne. Máš i nyní problémy a zápasy? Jistěže ano. Nemůžeme tedy lidem nabídnout něco, co Bůh nenabízí. Naše svědectví musí být pravdivé. Samozřejmě že toto pravidlo má své výjimky a že nás Pán může

v jednotlivých případech vést a ukázat nám, jak k lidem přistoupit. To však nic nemění na tom, že křesťané jsou lidmi jediné nabídky. Nabízejí jen jednu věc. Opuštění hříchů. Nyní prosím rozumějte správně. Copak je Bůh omezený? Vůbec ne. Copak Bůh nemůže učinit v životech lidí všechny tyto zázraky? Určitě ano. Ale učiní je podle svých podmínek a tehdy, kdy se sám rozhodne. A pokud se tak rozhodne, tak nám to dá zřetelně vědět a my budeme vědět, že právě nyní a právě tam a tam k tomu bude příležitost. Co je tedy podle Bible evangelium? Odpověď najdeme v 1K 15,1-5:

♦ *Chci vám připomenout, bratří, evangelium, které jsem vám zvěstoval, které jste přijali, které je základem, na němž stojíte, a skrze něž docházíte spasý, držíte-li se ho tak, jak jsem vám je zvěstoval - vdyt' jste přece neuvěřili nadarmo. Odevzdal jsem vám především, co jsem sám přijal, že **Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem a byl pohřben; byl vzkříšen třetího dne podle Písem, ukázal se Petrovi, potom Dvanácti.**"*

Toto je biblické evangelium a je to i to, co budeme zvěstovat. Všechno ostatní jsou lidské přídavky. Bible je úplně jednoduchá a přímá, když hovoří o evangeliu. Ptám se: Může Bůh tyto lidi uzdravit tělesně? Může. Toho, koho bude chtít, a kdy bude chtít. A my máme očekávat, že Bůh bude konat všechny tyto věci. Naše evangelium je ale to z 1. Korintským 15. Ptám se: nabízí Kristus život? Zajisté, vdyt' řekl v Janovi 14,6:

♦ *Ježíš mu odpověděl: "Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne."*

Ale jaký je ten život, který nabízí Ježíš? Známý americký kazatel A.W. Tozer říká:

"My, co kážeme evangelium, o sobě nesmíme smýšlet jako o pracovnících pro styk s veřejností, kteří jsou posláni ustanovit dobré vztahy mezi Kristem a světem. Nesmíme si sami sebe představovat jako ty, kteří jsou pověřeni učinit

Krista přijatelným pro velké podnikání, zpravodajství, svět sportu nebo moderní vzdělání. Nejsme diplomaté, ale proroci, a naše poselství není kompromis, ale ultimátum. Bůh nabízí život, ale není to vylepšený starý život. Život, který nabízí On, je život skrze smrt. Tento život stojí na druhé straně kříže. Každý, kdo si ho chce přivlastnit, musí nejprve projít pod Jeho berlou. Musí se zříci sebe sama a souhlasit s Božím spravedlivým výrokem proti sobě. Ať takový člověk nevyhledává dohadování se s Bohem, ale ať radši hledá, jak sklonit svou hlavu před zásahem přísné Boží nelibosti a vyzná, že je hoden smrti. Poté, co tak učiní, ať v prosté důvěře pohlédne na vzkříšeného Spasitele - od něj přijde nový život, nové narození, očistění a moc. Kříž, který ukončil pozemský život Ježíše Krista, způsobí konec i hříšníkovi, a moc, která vzkřísila Krista z mrtvých, nyní pozdvihne i jeho k novému životu spolu s Kristem." (A.W. Tozer: Starý a nový kříž. V originále: The Old Cross and the New.)

Aby nám bylo úplně jasno. Naše poselství je poselstvím o kříži a musí jím také vždy zůstat. Ať se na ně pak díváme z jakékoliv strany, musí to být vždy poselství o kříži. Musíme si vědomě předsevzít to, co si předsevzal apoštol Pavel, když přišel poprvé do Korintu. O této jeho zkušenosti čteme v 1. Korintským 2,2:

♦ *Rozhodl jsem se totiž, že mezi vámi nebudu znát nic jiného než Ježíše Krista, a to Krista ukřížovaného.*

Musíme být velmi důslední v tom, co je obsahem našeho poselství a musíme lidem povědět celou pravdu. Pravdu o tom, že pokud se rozhodnou pro Krista, tak na sebe berou Kristův kříž, aby následovali svého Pána a aby se mu ve všem podobali. Umírají sobě a svému já, aby mohli žít tomu, který za ně zemřel. Kéž nám Pán dá milost zvěstovat celou Boží pravdu!

V této souvislosti je tu ale ještě jedna důležitá věc. Evangelium je víc než jen slova. Vlastně pokud jsou to jen

slova, pak je naše námaha zvěstovat přesně to, co zvěstovali apoštolové, marná. Opakují ještě jednou: evangelium je něco jiného než slova. V 1. Tesalonickým 1,5 je napsáno:

- ◆ *Neboť naše evangelium k vám nepřišlo pouze v slovech, ale v moci Duchu svatého a v přesvědčivé plnosti. Víte, jak jsme si kvůli vám počínali, když jsme byli u vás. (1. Tesalonickým 1,5)*

Dovídáme se, že evangelium není jen ve slově, ale i v moci a v Duchu svatém. Jak moc toto potřebujeme pochopit! Je tu něco, co musíme udělat my - věrně a přesně zvěstovat celé evangelium. Když to vykonáme, musíme říci:

- ◆ *Jsmo jen neužiteční služebníci, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit. (Lukáš 17,10)*

A potom musíme na kolenou a v naději čekat, že Bůh navštíví toto místo. Ano, že On sám sestoupí a vylíje svého Ducha. **Jen On sám může usvědčit lidi z hříchu, jen On sám je může k sobě přitáhnout, neboť jen On sám může hříšníky ospravedlnit z víry a ze zkažených lidí učinit nová stvoření.** Nikdo z nás to nedokáže. To patří pouze do působnosti nekonečného Boha. **My zvěstujeme evangelium a Hospodin zachraňuje člověka a dává mu nově se narodit.** A tak až budeme mluvit s lidmi, očekáváme, že Bůh bude s námi, očekáváme, že On sám bude mocně a účinně působit, že On sám se bude oslavovat, aby lidé poznali, že jen On je Bůh a jiný už není. A jak se budeme umenšovat, náš Pán poroste, aby byl vyvýšený a první ve všem. Vždyť to je Jeho cílem:

- ◆ *On je obraz Boha neviditelného, prvorozený všeho stvoření, neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi - svět viditelný i neviditelný; jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a mocnosti - a všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. On předchází všechno, všechno v něm spočívá, On je hlavou těla - totiž církve. On je počátek, prvoroze-*

ný z mrtvých - takže je to On, jenž má prvenství ve všem." (Ko 1,15-18)
První může být jen Jeden a Bůh nedá svou slávu nikomu jinému. A to je naše naděje, že tak jako my budeme zvěstovat evangelium, tak bude Bůh kvůli sobě samému konat zázraky. Jaké? **Zázrak znovuzrození, zázrak vykupení, zázrak odpuštění hříchů a nového stvoření. Jen On sám to může učinit. Potřebuje nás k tomu? Určitě ne, vždyť Hospodin nic nepotřebuje, protože jinak by nebyl Bůh. Chce nás použít? Určitě ano.** Tak se pokofme a chtějme být ničím, aby On mohl být všechno ve všem. Jemu patří chvála, sláva a čest. Přinesme mu sebe jako nehodné nádoby, které chtějí být naplněny Jeho přítomností. Tužme hledět jako prosté děti víry na Jeho slávu. Před Jeho tváří se nasytíme a v Jeho pravici nalezneme rozkoš. Nechť je požehnáno jméno našeho Boha na věky věků.

Ať Vám Pán velmi požehná...

- Ján Šichula -

VZTAHY -

NEJBOLAVĚJŠÍ ÚZEMÍ

3. pokračování

Vztahy na pracovišti

Na Velký pátek ráno jsem stála na chodbě před dveřmi shromažďovacího sálu ECM v Brně a čekala jsem na ranní modlitební shromáždění. Najednou slyším z přízemí hluk vášnivého rozhovoru, ze kterého vynikal ostrý ženský hlas. Vzápětí jsem spatřila na schodišti dva mladé lidi, kteří si prudce vyměňovali názory. Obzvlášť dívka (asi dvacet šest) argumentovala tak divoce, že jsem nerozuměla jedinému slovu, jen bych to definovala, že řvala. (Promiňte mi ten výraz.) Mladý muž, který ji doprovázel, se pokoušel dostat ke slovu, ale naprosto marně. Mé osoby si všimli, až když stáli metr přede mnou, ale dívka to pomohlo snad jen k tomu, aby se nadechla k dalšímu vodopádu slov.

Prošli těsně kolem mne a zapadli za dveře firmy Finančního marketingu metr ode mne. Hned za dveřmi vykřikla dívka: "Já si nepřeju, abys Hanku okamžitě propustil", kdežto muž zřejmě také ještě v předsíni křikl: "Já ji nepropouštím okamžitě, ale ztratil jsem k ní důvěru." Potom se asi přemístili do další místnosti, protože hluk byl ztlumen.

Ano, drazí čtenáři, všechno, co jsme si až dosud říkali o vztazích, je pravda. Emoce, které jsme se nenaučili ovládat v rodině, přeneseme dál. Na pracoviště, do parlamentu, všude, kam šlápneme. Příklad, který nám dala matka nebo otec, je modelem jednání, které uplatňujeme potom sami. Vzdělání nebo chytrost na tom mnoho nezmění. Ta dívka a mladý muž byli asi společníci firmy. Jistě byli vzdělaní a chytrí. Jinak by těžko mohli dělat finanční marketing. Ale v otázce vztahů měli oba hluboké mezery, dívka ovšem zřejmě větší.

O hněvivosti už jsme mluvili, takže si jen připomeneme, že lidským hněvem Boží spravedlnost neprosadíš (Jk 1, 20). Hořkost, svárliвість a závist je lhaní proti pravdě, není to moudrost pocházející shůry, ale chytrost přízemní, živočišná, ďábelská. Kde je závist a svárliвість, tam je zmatek a kdejaká špatnost. (Jk 3. kapitola)

Jaký má být křesťan? Sebevědomý náfuca, mistr světa, který v jistotě "své víry" pohrdá všemi kolem, nebo tichošlápek, co si stále jen mne ruce, každému se chce zalíbit, rozdává bonbóny a nikomu neublíží, ale také nikomu raději nepomůže, aby si nezadal a s jiným si to nerozházel? Ne, ani jedno, ani druhé není obraz Krista v nás.

Náš Pán je PRAVDA, takže naší první povinností je stát v PRAVDĚ.

♦ **Zanechte lži a mluvte pravdu každý se svým bližním. (Ef 4,25)**

Mluvte neznamená křičte, hádejte se, ale mluvte. Správné mluvení je rychlé k naslouchání. Máme-li dobrý vztah s Bohem a pozorně nasloucháme lidem, budeme schopni jednat moudře ve styku s okolním světem a naše slovo

bude vždy laskavé, ale i určité, abychom věděli, jak ke komu promluvit. (Ko 4,5-6)

My Češi se potýkáme s problémem mluvit pravdu. Neradi v pravdě chválíme a přímo se děsíme říkat pravdu do očí tomu, kdo nás může nějak ohrozit. Vynahrazuje si to pomlouvavým švejkovským jednáním hospodského typu někde po straně. A možná také proto jednáme tak často v hněvu. Když už se máme hájit, hněv je pro nás jakýmsi obranným systémem, kterým chceme protivníka zlikvidovat, dřív než on zlikviduje nás. Je to ovšem ďáblová obrana.

Musíme vědět, že staletí historie našeho národa, kdy lidé byli za pravdu zabíjeni, v nás skutečně zanechala tento strach mluvit pravdu. Tady někde začíná pravda. Ano, mám problém mluvit pravdu, když vím, že mě ta pravda může stát krk. Uznat pravdu i o sobě je nesmírně osvobozující. Jestliže však s tímto problémem přijdu ke Kristu, nechám se očistit jeho krví a nechám ho jednat, začne se něco dít. Samozřejmě, co nejdřív se dostanu do situace, kdy budu mít příležitost pravdu hájit a nebude to jednoduché. Budu-li však chtít stát v pravdě a lásce, Duch svatý ve mně mi pomůže. Nezapomeňme, že skutečná pravdivost vždycky souvisí s láskou. Buďte pravdiví v lásce, ať ve všem dorůstáte Krista. (Ef. 4,15) Pravda v lásce se pak projevuje do různých detailů. Například: Jakmile přestanu lhát, musím přestat i krást. Co je to krást? Krade ten, kdo zadržuje mzdu svému bližnímu, kdo neplatí faktury, kdo v pracovní době hraje počítačové hry, kdo odmítá platit daně. Stát v pravdě znamená zastat se utištěného, ale i napomenout svévolníka.

Máme-li být na pracovišti světlým nebo solí, musíme se zdržovat sobeckých vášní, protože v tomto světě jsme jen příchozí a cizinci (1Pt 2,11). Musíme si dát pozor, kterých věcí se na pracovišti můžeme zúčastnit a kterých ne. Ježíš za nás trpěl v těle, proto my

nesmíme být oddaní lidským vášním, ale vůli Boží. (1 Pt 4,1- 4)

Ano, křesťanstvo dnešních dnů potřebuje povstat k pravdě. Nemusíme se bát. Náš Pán byl přece zabit za pravdu, nejsme tedy jediní, kdo za pravdu kdy trpěli. Budeme-li stát v pravdě, stojíme v charakteru svého Vykupitele.

♦ *I na pracovišti, podobně jako v církvi, můžeme být ve dvou rolích. Buď jsme podřízení, a pak pro nás platí: ...poslouchajte své pozemské pány s uctivostí a pokorou a z upřímného přesvědčení jako Krista. Nejen na oko, abyste se zalibili lidem, ale jako služebníci Kristovi, kteří rádi plní Boží vůli a lidem slouží ochotně, jako by sloužili Pánu. Víte, že Pán odmění každého, kdo něco dobrého učiní, ať je to otrok, nebo svobodný.* (Efezským 6,5-8)

Nebo jsme v roli vedoucích a pak nese-
me zodpovědnost nejen za svůj pros-
pěch, ale i za prospívání podřízených:

- ♦ *Vy páni, jedněte s otroky také tak a zanechte vyhrůzek. Víte přece, že jejich i váš Pán je v nebesích, a ten nikdy nikomu nestrání. (Ef 6,9)*
- ♦ *Kdo chce být bohatý, upadá do osidel pokušení a do mnoha nerozumných a škodlivých tužeb, které strhují lidi do zkázy a záhuby. Kořenem všeho toho zla je láska k penězům. Z touhy po nich někteří lidé zbloudili z cesty víry a způsobili si mnoho trápení. (1. Tm 6,9-10)*

Obě skupiny, podřízené i nadřízené křesťany, apoštol Pavel vyzývá:

- ♦ *Cokoliv děláte, dělejte upřímně, jako by to nebylo lidem, ale Pánu, s vědomím, že jako jeho odměnu dostanete podíl v Božím království. Váš Pán je Kristus, kterému sloužíte. (Ko 3,23-24)*

Toto je to hlavní:

Náš nejvyšší Pán je Ježíš Kristus. Jemu se zodpovídáme za všechno. On nikomu nestrání. Kdo se dopouští

křivdy, dostane od něho odplatu. Ať je šéf, pomocný dělník, křesťan nebo ateista.

Někdy se mi zdá, že v dění současného světa i já zapomínám, že Kristus přijde ještě jednou a otřese nebem i zemí. Kvůli privatizaci, výdělku na důchod, placení daní a všech těch pojištění, které ze zákona být musí, zapomínám, že den Páně je blízko. Neděje se to i tobě?

Ale ten den přijde jako hořící pec a my musíme být čistí, abychom vydrželi. Proto máme žít rozumně, střízlivě a být stále pohotoví k modlitbám. Drahé sestry, drazí bratři, ruku na srdce, jde vám to spojit - jedním dechem se zalíbit tomuto světu, všem jeho finančním požadavkům, a druhým být pohotoví k modlitbám? Mně to nejde. Buď se snažím stačit tomu, čemu se říká prosperita, a pak nemám čas na modlitby, anebo hledám Pána, a pak nemám čas honit prosperitu.

A otevřeli jsme dveře příštímu tématu. Všechno to, co jsme si až dosud povídali, můžeme žít jedině tehdy, máme-li hluboký vztah s Kristem. Mělo to být snad první téma, ale úmyslně jsem ho nechala naposled, abychom pochopili souvislosti. Kdo má Syna, má věčný život, kdo nemá Syna Božího, nemá život. Proto příště budeme mluvit o Něm a o životě, který On dává.

- závěr:

Vztah s Ježíšem Kristem

- ♦ *Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele. Vy jste moji přátelé, činíte-li, co vám přikazují. Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co činí jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, neboť jsem vám dal poznat všechno, co jsem slyšel od svého Otce. Ne vy jste vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo: a Otec vám dá, oč byste ho prosili v mém jménu. To vám přikazují, abyste jeden druhého milovali. (Jan 15,13-17)*

Jak dobře všichni tyto verše známe, ale pokusme se u nich zastavit, jako bychom je do dnešního dne nikdy nečetli ani neslyšeli.

Pán Ježíš je řekl svým učedníkům, kteří s ním po tři roky chodili, pozorovali ho, naslouchali mu, napodobovali ho a také k vůli němu předtím úplně všechno opustili. Petr asi i manželku.

My, lidé konce dvacátého století, jsme Pána Ježíše na vlastní oči neviděli. A přece tentýž Ježíš řekl Tomášovi po svém zmrtvýchvstání: "Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili." Na nás se vztahuje toto blahoslavenství. Jak užasné.

Můžeme mít tedy i my stejný vztah s Ježíšem, jako měli jeho učedníci? Můžeme ho tak pozorovat, tak mu naslouchat, tak ho napodobovat? Věřím, že ano. Ale tak jako první učedníci s ním trávili všechnen čas, i my s ním potřebujeme trávit všechnen čas. Dokonce jestli to potřebovali ti, kteří ho viděli, potom my, co ho nevidíme, to potřebujeme ještě více. A tady může nastat podle mého názoru hlavní zádrhel.

♦ *Slyš, můj milý klepe. Svlékla jsem šaty, mám je zas oblékat? Umyla jsem si nohy, mám je zase zašpinit?* (Pís. 5,2)

Po znovuzrození jsme byli obmyti Ježíšovou krví, svlékli jsme starého člověka, pomalu jsme se naučili žít nějaký křesťanský život a začalo nám být dobře. Pak najednou přichází milý a klepe, protože chce něco nového, něco, co nám dosud nesvěřil a neukázal. A tu nás napadá: Umyla jsem si nohy, mám si je zase zašpinit? Už mám přece všechno, spasení, jistý věčný život, dobrou teologii, teď se mám zase něco nového učit?

♦ *Než jsem však svému milému otevřela, můj milý odbočil jinam.* (Pís. 5,6)

Napadlo tě, někdy, drahý bratře, sestro, že náš milý může odbočit jinam?

♦ *Život ze mne prchal, když ke mně mluvil. Hledala jsem ho a nenalezla, volala jsem ho a neodpověděl mi... jsem nemocná láskou.* (Pís. 5,6,8)

Když se tohle stane, když Pán Ježíš odbočí jinam, protože jsme včas neotevřeli, je to, jako by z nás prchal život. Ano, on JE ŽIVOT, takže jestli odbočí, život z nás prchá.

Někdy sama na sobě vidím, že jsem neporozuměla, co pro mě Ježíš udělal. On za mě dal úplně všechno. A protože za mě dal všechno, není nějaký žebrající trubadúr, který klečí u mých nohou a čeká, až já se milostivě rozhoupu. Ne, ne, on je Pán. On nemusí stát nekonečně dlouho a prosit, abych otevřela. Je nebezpečné neotevřít, když Král tuká. Je to velmi nebezpečné. Odbočí-li tento Král jinam, odchází s ním život.

Náš Kristus Ježíš si přeje mít s námi vztah. Tak jako muž chce mít vztah se ženou, žena s mužem, děti s rodiči, rodiči s dětmi, věřící se svým pastorem a pastor by měl chtít mít vztah se svými svěřenými křesťany, tak intenzivně si přeje Kristus Ježíš mít vztah s těmi, které si vyvolil a nazval svými přáteli.

My rádi čteme o tom, co velkého se děje ve světové církvi, rádi o Bohu zpíváme, rádi o něm přemýšlíme a diskutujeme a to všechno je dobré, ale zároveň to může být totéž, jako když mluvíme o manželovi, čtu o manželovi a píšu o manželovi, který bydlí někde na Kamčatce, kdežto já v Brně. Ano, může se stát, že manžel odcestuje beze mne, ale kdyby tak mělo fungovat celé naše manželství, zašlo by na úbytě. Byla by to jen formalita, ne manželství.

Náš Pán není jen odstěhovaný v nebi, nesedí jen na pravici Otce, ale svým duchem, Duchem svatým, je přítomen tady. Duch svatý byl už dán, takže tady je. Otázka zní, jestli mě se chce vstát, když on tuká.

Na křesťanství je fantastické, že Bůh Ježíš chce mít osobní vztah s každým jednotlivcem. Církev je živý organismus různých a přesto milovaných, nenahraditelných údů - jednotlivců. Každý je důležitý. Nejenom pro církev. Nejenom proto, aby měl kdo zpívat ve chvále nebo uklízet po shromáždění. Důležití jsme především pro našeho Pána,

neboť on si nás vykoupil svým životem. Můj osobní vztah s Kristem Ježíšem mi nenahradí můj kazatel. Ano, má-li můj kazatel dobrý vztah s Pánem Ježíšem, může mě poštouchnout, abych se sebou něco dělala, ale nemůže mi vztah nahradit. Láska Ježíšova ke mně je osobní a individuální, proto i moje láska k němu musí být osobní.

Jak pečovat o tento vztah? Je to něco mystického? Utíkání do duchovního abstraktna?

Nemyslím. Úctu k partnerovi projeví hlavně tím, že zmlknu, naslouchám, co druhý říká a začnu to brát vážně. Podobné je to, podle mého názoru, i s projevem úcty vůči Bohu. Naslouchání Bohu není nějaké bloudění v duchu nebo koncentrace typu východních meditací. Prostě, když přistupuji k Pánu, mám očekávat, že také on bude chtít říci pár slov.

My povídavé ženy (jako jsem já) při modlitbě dáme průchod své povídavosti. Začneme, spustíme, hodinu mluvíme bez přestávky a po hodině máme nádherný pocit, jaké jsme modlitebnice. A Pán Ježíš je tak úžasný, že je ochoten nám naslouchat. Dokonce i tehdy, když ostatní kolem nás mají už těch našich řečí dávno dost.

Ale bylo pro mě velkým překvapením, když mi jednou dal najevo, že za totality jsem měla bázeň, neboť bylo nebezpečné se k němu hlásit a navíc jsem věděla, že ho moc neznám, takže jsem naslouchala pozorně a konzultovala s ním každý krok. A on vedl nejen mně, ale celou naši rodinu a my jsme to denně viděli.

Nyní věřím teologii své církve a myslím, že on ty naše teologie musí následovat. Nemusí. Chce, abychom poslouchali a následovali my jeho. A protože je živý Bůh a život nám každý den přináší nové starosti, potřebujeme naslouchat denně. Nechci říci, že nepotřebujeme teologii, ale znalost teologie nenahrazuje osobní vztah s Bohem.

Jak se naslouchá Bohu, Duchu svatému? Já věřím, že všechno jde přes Boží slovo. Jeho Slovo je blízko, chce být v našich srdcích a ze srdcí potom přichází i do úst. Abychom rozeznali Boží vnuknutí od cizích vnuknutí (která se o nás doslova perou), musíme všechno stále konfrontovat s Božím slovem. Díky Bohu za psanou BIBLI. Když slovo v našem srdci souhlasí s Ježíšovým slovem a jeho životem popsáním v Bibli, slyšíme Boží hlas. Když naše jednání souhlasí s Ježíšovým jednáním, následujeme ho. Není to složité a i ten nejprostší člověk toho dosahuje, dokud si nemyslí, že už všechno zná. Problém nastane, když začneme víc věřit svým znalostem nebo zkušenostem, místo abychom se dál ptali a naslouchali.

Může ďábel zneužít Boží slovo? Ano, může. I Ježíše pokoušel pokrouceným slovem vytrženým ze souvislosti. Ježíš ale souvislosti znal, protože znal Boží charakter a on sám byl Slovo a Pravda, takže okamžitě odhalil lež. I my budeme konfrontováni nepravdivým Božím slovem, ať už vytrženým ze souvislosti, nebo všelijak překrouceným, abychom se naučili stát v Pravdě, jako náš Pán.

Jak Boží slovo pracuje, vidíme na Pánu Ježíši. Znovu musím opakovat, že kdo tvrdí, že ho zná, musí žít jako on. (1 J 2,6) Víme, že až se zjeví, budeme mu podobni, protože ho spatříme takového, jaký jest. Každý, kdo má tuto naději, usiluje být čistý, jako je čistý on. (1.J3,2-3) Poznané Boží slovo nás má vést k poslušnosti to slovo žít. Nejenom kázat, ale žít. A pak se naplňuje zaslíbení toho nejkrásnějšího vztahu:

♦ ***Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat: a přijdeme k němu a učiníme si u něho přibýtek.***

(J 14,23)

Může být něco víc v životě lidském?

ZACHOVÁVEME BOŽÍ SLOVO.

- Marie Frydrychová -

HLEDÁNÍ SMYSLU ŽIVOTA

Karel Sandburg jednou napsal: **"Život je jako cibule - loupeš slupku za slupkou, a někdy si přitom zapláčeš."** I když je to velice originální postřeh, mnozí by ho nepřijali jako úplné a konečné vysvětlení smyslu lidské existence. Žítí musí být něco více než jen lidské neštěstí. Marně však hledáme všeobecně přijatelnou definici účelu života.

Víme, že jsme se narodili, a víme, že zemřeme, ale nevíme, co nás čeká mezi tím. I kdybychom nechali ateistům a příznivcům evoluční teorie vysvětlení o vzniku života, odkud jsme přišli, a teologům výklad o tom, kam jdeme, zůstáváme tváří v tvář neústupné skutečnosti, že jsme tady. Ale proč? Je člověk, homo sapiens, obětí kruté kombinace nahodilých událostí? Ať považujeme za správnou odpověď, tu či onu, jedno je jisté. Nemůžeme se spoléhat na úsudek těch, jejichž život žádný účel neodráží. Vždyť většina lidí žije aniž by někdy objevila smysl života. Osobních a většinou mylných názorů na účel života existuje tolik, že by bylo nemožné je všechny vyjmenovat. Podívejme se na dva nejčastější příklady.

Vezměme například hromadění VĚCÍ - bohatství, vlastnictví. Mohli bychom se domnívat, že by už každý mohl vědět, že materialismus je nepolepšitelný lhář, který ještě nikdy nesplnil své sliby. Ale něco v lidském srdci to odmítá pochopit a přijmout. V Matouši 6:24 Ježíš poukázal na neslučitelnost služby dvěma pánům - Bohu a mamonu. V Lukáši 12:15 řekl, že život člověka nespočívá v množství věcí, které vlastní.

Mnozí sledují zprávy finančního trhu, aniž by se třeba jen letmo podívali na úmrtní oznámení, a pokračují v hromadění majetku. Přitom neutratí ani úroky z toho, co již vlastní. To je stará choroba, která vyžaduje více a více obětí.

Jako rakovinové buňky napadá mysl, chování, morálku a ve skutečnosti celou bytost. Bohatství a touha po něm je zlatem lemovaná pozvánka k věčné ztrátě.

Stejně zhoubná je touha po významném postavení ve světě. Ti, kdo věří, že člověk je náhodná hříčka přírody, řeknou, že život postrádá účel. Na druhé straně stojí ti, kdo věří, že člověk byl stvořen, že má důležité poslání. Stvoření potvrzuje účel. Ale jaký účel? Proč Bůh umístil člověka do světa a jaké má poslání? Toto je svědectví, autorovo zamýšlení:

"Otázka smyslu života mě zaměstnávala už v době mého dospívání. Věděl jsem, že jsem tady, ale otázka byla - proč? Moje generace byla vychovávána tak, že je osobně zodpovědná Bohu a člověku za svoje chování. Měl jsem dvě oči, které byly schopny rozeznat dobré od špatného, dvě ruce, jimiž jsem mohl lačně sáhnout po osobním prospěchu, nebo je otevřít pro blaho bližního, a jazyk s neomezenými možnostmi artikulovat, který jsem mohl používat s vědomím odpovědnosti za slova, která říkám.

Jsem rád, že jsem upřímně srovnával tyto otázky s vědomím, že jsem nesmrtelná duše, schopná chtít nebo odmítnout, radovat se nebo trpět, milovat nebo nenávidět. Ale byla moje duše nesmrtelná? Věděl jsem, že Platón, Seneca, Konfucius a celá řada náboženských osob to řekla, ale daleko důležitější pro mne bylo, že to řekl Ježíš. Mnoho lidí bylo svědky Jeho zmrtvýchvstání, skutečnosti, která potvrdila Jeho Božské poslání.

Uvědomil jsem si, že vyhlídka na život po smrti je skutečná, a uvědomil jsem si, že příštích šedesát let bude pro mne rozhodující hlavně v tom, zda se budu na věky radovat nebo trpět. Moje myšlenky se začaly zabývat nesmírnými možnostmi pro tento život.

Ale ke komu bych se měl obrátit pro informaci, na niž bych se mohl spolehnout? Jestliže byla ve vesmíru bytost moudrá a schopná provést mě bezpeč-

ně a šťastně tímto životem, potřeboval jsem ji najít a poznat. A kde myslíte, že jsem ji našel? V rodinné Bibli! V ní jsem si přečetl, že je Bůh a že pro Svého jednorozeného Syna ve mně bude žít a dá mi věčný život.

Pak jsem si řekl, že když mám maximálně šedesát let na vykonání práce, kvůli které jsem sem byl poslán, měl bych se do ní pustit raději hned teď. A to jsem udělal.

Nemohu vědět, zda Bůh má v úmyslu dát mi tolik let tady na zemi, ale jedno vím jistě, že biblický Bůh se mi stal vším, co jsem očekával, i něčím mnohem, mnohem víc! Neříkám, že léta, která následovala, byla bez slz a zármutku, poklesků a komplikací. Na své cestě životem jsem často tápal a tu a tam i upadl. Udělal jsem mnoho chyb, ale jsem si jist, že můj život směřoval kupředu a vzhůru. V Jeho síle jsem překonával pokušení, která mně přemáhala, ale nejnádhernější ze všeho bylo to, že mi bylo odpuštěno.

A tak mohu s jistotou říci, že jestliže odejdu z tohoto světa před zítřejším západem slunce, nebo budu žít ještě pětadvacet let, můj život zůstává vzrušující a odměňuje mě. Nepřál bych si změnit žádné dosavadní důležité rozhodnutí.

Děkuji dnes Bohu, že všechny důležité problémy mého života byly vyřešeny v Kristu! Ve chvíli, kdy jsem našel svoje místo v Boží vůli, hodnota mého života přešla z mínusu do plusu."

- JDJ -

CO STOJÍ MOJE POSLUŠNOST BOHU OSTATNÍ LIDI?

- ◆ *Když jej odváděli, zastavili nějakého Šimona z Kyrény... a vložili na něho kříž, aby jej nesl za Ježíšem.
(Lk 23,26)*

Posloucháme-li Boha, bude to stát ostatní lidi více než nás. Jestliže našeho

Pána milujeme, nestojí nás poslušnost nic - je potěšením. Ale ty, kdo našeho Pána nemilují, vyjde naše poslušnost draho. Posloucháme-li Boha, mají to jejich plány. Budou nás zesměšňovat, jako by chtěli říci: "Tak tomuhle ty říkáš křesťanství?" Mohli bychom se podobnému trápení vyhnout, ale přestali bychom Boha poslouchat. Musíme se s touto cenou smířit.

Když naše poslušnost začíná druhé něco stát, objevuje se naše lidská pýcha a my říkáme: "Od nikoho si nic nevezmu" Ale musíme, jinak Boha neposlechneme. Nemáme právo si myslet, že náš vztah k ostatním lidem by se měl nějak lišit od vztahu, který k nim měl Pán (viz Lukáš 8, 1-3)

Snažíme-li se nést důsledek poslušnosti sami, náš duchovní život se přestane vyvíjet. Ve skutečnosti to ani nejde. Protože máme podíl na všeobšáhlych Božích záměrech, vždy, když ho poslechneme, okamžitě to zasáhne i ostatní. Zůstaneme ve své poslušnosti Bohu věrní, budeme ochotni strpět pokoření a odmítnout nezávislost? Nebo naopak řekneme: "Nechci být příčinou utrpení dalších lidí" a přestaneme Boha poslouchat? Dostavila by se dočasná úleva, ale zarmoutili bychom našeho Pána. Pokud však Boha poslechneme, postará se o ty, kdo trpěli důsledky naší poslušnosti. Musíme prostě poslechnout a ponechat všechny důsledky Jemu.

Dávejte si pozor, abyste nezačali diktovat Bohu, jaké důsledky vaší poslušnosti jsou pro vás ještě přijatelné.

- Oswald Chambers,

To nejlepší pro Jeho slávu -

VZPOMÍNKA

na sestru Markétu Kroupovou, která odešla dne 25. března 1999 ve věku 83 let do nebeského domova. Málokdo ji znal, protože asi před 30 lety zcela oslepla a po onemocnění a později smrti svého manžela nemohla na-

vštevovat shromáždění. Avšak kdo se s ní setkal v jejím domku na Pražské ulici v Třebíči, odnášel si nezapomenutelnou vzpomínku na slepotu a bolestmi trápenou sestru, ale přesto tichou, trpělivou, laskavou a statečnou ženu, která žila až do své smrti sama. V poslední době byl dům stále otevřený, protože sestra už nemohla dojít otevřít pečovatelce, lékaři, návštěvám apod. I ve své opuštěnosti nade vše milovala Pána Ježíše a Jeho slovo. Zнала Bibli velmi dobře. Ještě než oslepla, vypisovala citáty, aby si je vryla do paměti. Její výborná paměť byla velkým Božím darem, který jí umožňoval až do smrti aby se živila Božím slovem, jež jí bylo posilou v dobách samoty a nemoci. Byla horlivou posluchačkou TWR a vděčnou posluchačkou kazet s nahranými službami bratří z konferencí, shromáždění, s texty z Bible, knihou a časopisem Zápas o duši aj. Klára Steigerová o ní ve své knize Nenasytí se oko viděním napsala: *"Paní Markéta Kroupová má ty nejkrásnější modré oči, jaké si dovedete představit. Nevidí, ale prostřednictvím vysílání a pořadů nahraných na kazetách mohla cestovat a poznávat s námi."*

Sestra byla nesmírně vděčná za každou návštěvu věřících a těšila se z možnosti účasti na Památce Páně. Kdo měl možnost slyšet ji, jak se modlí, poznal hloubku jejího vztahu k Pánu Ježíši. Byla vždy opravdová a věrná poznané Boží pravě. V bolestných a často bezesných nocích jí byla modlitba posilou a útěchou, velmi prosila za svého syna a jeho rodinu, věřící a církve. Žila skromně, ale byla ochotnou dárkyní na potřeby církve a šíření Božího slova. Kdo ji znal, nikdy nezapomene na její tichý a laskavý hlas, který každého vítal i vyprovázel.

Život sestry Kroupové byl velmi tvrdý. Narodila se českým rodičům ve Vídni, kde žila do svých 9 let. Její tatínek byl velký vlastenec, a tak se přestěhovali do Jihlavy. Zde pracoval jako řezník na jatkách, později ale zůstal bez

zaměstnání a rodina se živila přeležitostnou prací. To vedlo k tomu, že se stal funkcionářem v dělnickém hnutí. M.K. s ním sdílela touhu po odstranění bezpráví, po svobodě a rovnosti, neboť poznala, jaké to je, když není co do úst. I když měla ve škole dobrý prospěch, nemohla jako dcera socialisty najít místo, a tak šla sloužit. V Brně se seznámila se svým budoucím manželem, který byl rolníkem v Rosicích u Brna. S ním hospodařila, i když vyznává, že do svatby neviděla krávu. První semínka křesťanské morálky zasévali do její citlivé duše čeští spisovatelé. Masarykovo heslo "Ježíš, ne Cézár" měla za svůj vzor, ač mu tehdy ještě nerozuměla. S Bibli a křesťanskými spisy se seznámila působením členů Církve adventistů sedmého dne. Horlivě četla Bibli a byla vyučována. Chtěla se nechat pokřtít, ale při hospodářství nebylo myslitelné v sobotu odjíždět. Pak nastala éra združstevňování, s nímž se M.K. ztotožňovala. Proto se dostala do Boleslavi na dělnickou přípravku, pak pracovala v Brně na KNV, kde zakládali buňku státní kontroly, později v Praze na ministerstvu státní kontroly. Tam si současně s prací dodělávala večerní technickou školu na ministerstvu zemědělství. Pouze na neděli přijížděla domů (v sobotu se pracovalo), kde vařila, prala, uklízela apod. V Praze pracovala asi 10 let. Pán však zasáhl tak, že náhle oslepla na pravé oko. Od mládí byla slabozraká a na levém oku měla 23 dioptrií, takže musela odejít do důchodu. Znovu vzala Bibli do rukou a vrátila se k duchovním věcem, tentokrát natrvalo. V roce 1971 byla s manželem pokřtěna v CASD. K adventistům chodila s manželem, avšak Pán, jak sestra vyznala, jim nedal pokoj a způsobil, že ve sboru CASD nastala roztržka. Sestra Filipovičová, která byla jejich sousedkou, je pak přivedla do shromáždění Křesťanských sborů - to bylo asi v roce 1980. Tam se setkala s novým výkladem Písma a byla uvedena do svobody Božích dětí. Velmi ráda vzpomínala na

bratry, kteří je vyučovali - br. Krause, Al. Vlčka a brněnské bratry. Sestra s vděčností vzpomínala, jak jí Pán dal poznat život dělnický, rolnický i úřednický, ale ten pravý život, svobodu a spravedlnost našla až přijetím Pána Ježíše Krista jako svého Spasitele, Vykupitele a Pána.

Podle záznamu osobního svědectví (nahrávka sestry D. Zemanové) a podle poznatků z osobních návštěv vzpomínala A. Vlčková z Velké Bíteše.

MODLITBA STÁRNOUCÍHO

Když jsem před 18 lety slavila své padesátiny, prosila jsem syna, aby mi opsal na tvrdý papír modlitbu stárnoucího. Přečetla jsem si ji v některém časopise a velmi mne zaujala. Do dnešního dne se mnou putuje a mám ji vždy pověšenou na stěně, abych se jí mohla řídit. Možná, že pomůže i Vám.

Pane, cítím, že stárnu, tuším, že brzy budu patřit mezi staré. Ty to víš také. Uchraň mne především od toho, co činí staré tak protivnými. Chraň mne před upovídaností. Nedovol mi, abych si myslel, že se musím vyjádřit ke každé příležitosti. Dej mi nahlédnout, že občas také nemívám pravdu. Osvobod' mne od marné snahy chtít dávat do pořádku věci bližních. Přidej mi trpělivosti, když si mi druzí stěžují na své bolesti. Ale zapečeť mé rty, kdykoliv bych se chtěl šířit o svých rostoucích trápeních. A když už budu přece o tom hovořit, tak učiň, aby tím nebyla zastíněna Tvá dobrota. Čiň mne ochotným pomáhat, ale ne se vměšovat. Nakonec ale nedej, abych zůstal osamělý. Potřebuji několik dobrých přátel, to také víš. Ale především potřebuji Tebe. Prosím, utvářej mne ve svůj obraz, nech mne zrát a těšit se na věčnost.

- D.B. -

Pane Ježíši Kriste, děkujeme ti za církev, za bibli, za konfese, za své dobré církevní obyčeje - prosíme však, chraň nás před tím, abychom cokoliv z těchto dobrých věcí brali nekriticky s tou poslední důvěrou a oddaností, se kterou se smíme přicházet jen k tobě.

Chraň nás před bohem našich představ a našeho srdce. Dej nám tu milost, abychom neměli jiných bohů před tebou ani vedle tebe a aby naše celé srdce bylo u tebe.

- ◆ *Tyto věci jsem vám pověděl, abyste ve mně měli pokoj. Na světě budete mít soužení, ale buďte stateční: já jsem přemohl svět."*

Jan 16, 33

- Sešli světlo své, kniha modliteb, Edice Kalich 1970 -

NOVÁ BIBLE KRALICKÁ

Upozorňujeme čtenáře, že již v minulém roce byl vydán celý **Nový zákon Nové Bible kralické (NBK)**.

Jde o moderní revizi nejznámějšího a nejoblíbenějšího českého překladu Písma, Bible kralické z roku 1613.

Cílem tohoto nového překladu je zachovat sílu a krásu Kralické Bible a přitom podat co nejširšímu okruhu čtenářů moderní a srozumitelný text, věrný řeckému originálu.

Nový zákon je v provedení brožovaném za 99 Kč a vázaném za 129 Kč.

Žádejte jej na adrese:

Sdružení pro Novou Bibli kralickou,

Rudolfovská 11,

37006 Č. Budějovice.

tel: 038/635 54 96, fax: 038/635 51 77,

E-mail: m.didonato@atlas.cz

Zde můžete také získat informace o možnosti členství v Klubu NBK.

**Připomínky, objednávky časopisu, kazet s pořady HCJB
"Dobrá novina" a další publikace adresujte:**

České země

**HCJB - ZoD Distribuce
P. & K. Steiger
Hošťálkova 1,a
169 00 Praha 6 - Břevnov**

Slovensko

**HCJB - ZoD Distribúcia
M. & A. Zavilla
Jiráskova 165/10
916 01 Stará Turá**

**Dobrovolné příspěvky můžete poslat poukázkou
Variabilní symbol je na Vaší etiketě**

Název účtu:
ZOD - HCJB World Radio
Číslo účtu:
Komerční banka Brno
96538-621/0100

Názov účtu:
HCJB Rádiosieť ZOD Slovensko
Číslo účtu:
VUB Trenčín, exp. Stará Turá
49134-202/0200

Novinová zásilka
poštovné hrazeno
v hotovosti
u pošty
Velká Bíteš

HCJB - denně z Ekvádoru , od 28.3 do 30.10. 1999

RÁNO: v létě v 7:30, v zimě v 6:30, tj. 5:30 UTC **11 875 kHz - v pásmu 25 m.**

VEČER: v létě ve 20:30, v zimě v 19:30, tj. 1830 UTC:
17 795 a 21 470 kHz v pásmech 16 a 13 m.

Český rozhlas Plzeň připravujeme každou sobotu 7:00 - 8:00 a 21:00 - 22:00
Velmi krátké vlny (VKV/FM): **106,7 105,3 103,4 102,4 100,8 95,8 91,0 MHz**

Proglas (Brno, Hostýn a Praděd) v sobotu od 7:15 do 8:30 (VKV)
107,5 90,6 a 93,3 MHz

<http://www.hcjb.cz>, <http://www.bb.sanet.sk/zod/>

ZÁPAS O DUŠI vydává nakladatelství A-ALEF, Bořivojova 29, Ostrava
Redaktoři Ing. Pavel a Klára Steigerovi, Hošťálkova 392/1a, 169 00 Praha 69
Jednatel Ing. Bohuslav Vlček, U stadionu 379, 595 01 Velká Bíteš

Tisknou **OSTRAVSKÉ TISKÁRNĚ**, Novinářská 7, Ostrava 1

Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ!**

Podávání novinových zásilek povoleno:

Oblastní správou pošt Brno č.j. P/2 - 3121/94 ze dne 13.9.1994.